

१५०

पुर्खा दयक तकगु सम्पत्ति, भोगु कला व संस्कृति
पिकाक-भक्तपुर नगरपालिका

दती नं: ४८/२०७६/७७

पुर्खा दयक तकगु सम्पत्ति, भोगु कला व संस्कृति

स्वयं

नेपाल संवत् १९४५ पोहोला गा: / २०८१ माघ १५ / 2025 Jan. / ल्या: १२४, दाँ: ७

2025 尼泊尔
中国新年系列庆
वैपाल श्रमण वर्ष-२०२५ तथा विभि
शमारम्भ

2025
中国新年系列庆祝活动

नेपाल श्रमण वर्ष २०२५ व
चिनियाँ व्हू दँ शुभाश्रमया उलेज्या

स्वप नगरपालिका बेखाल १० य स्वास्थ्य सेवा केन्द्र उलेज्या
(२०८१ माघ १० गते)

धुवुशी जुङ्गु नगर भ्यागु जिम्नाष्टिकया थिं थिं खल्ला यायगु
झपलय नपालायगु ज्या झपः (२०८१ माघ ९ गते)

; DkfbSlo

@)*! df3 !%, c^a\$!%), jif{&

चिनियाँ पर्यटकपिनिगु मन क्वसाय्केगुलि सरकारं मति तयमः

नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ क्वः छियगु नपां चिनियाँ न्हँदँ २०२५ न्ह्याकयगु ज्या इवः या उलेज्या माघ ५ गते खपय् न जुल । नेपाल सरकार नागरिक उड्डयन व संस्कृति ऊर्जा मन्त्रालय, चिनियाँ राजदूतावास, खप नगरपालिका व नेपाल पर्यटन बोर्डया मंकः गवसालय विश्व सम्पदाया धलः खय् नां जःगु खपया लाय्कुली उलेज्या ज्या इवः जूगु खः ।

नेपालय् चिनियाँ पर्यटक पिन्ता सालय्गु तातुडः क्वः छ्यूगु उगु ज्या इवः सं खपया लोकंहवागु थी थी सांस्कृतिक ज्या इवः त क्यंगु नपां चीनय् लोकं हवागु थी थी सिंह प्याखंत क्यंगु खः । नेपः व चीनया दशवी युगौं निसें सांस्कृतिक कालबिल याडः वयो च्वंगुलि अभ् क्वात्तुक यंकय्गु ज्या इवःया तातुना खः ।

नेपः दे पर्यटकीय ल्याखं तस्कं बांलागु थाय् खः । प्राकृतिक सुन्दरता, हलिमय्या दकलय तःजःगु च्वापु गुं सगरमाथा, बुद्ध बुगु थाय् लुम्बिनी, चितवन व बर्दिया राष्ट्रिय निकुञ्जत, च्वाप्व न्यालः न्ह्याड च्वंगु खुसीत, नपां सलंस ताजिया वन्यजन्तु व चखुबखुंत अलय हलिमय नां जःगु सम्पदात नेपालय् अपलं दः । अथेनं अन्तरराष्ट्रिय ख्यलय् आपासिकं प्रचार-प्रसार याय् मफूगुलिं नेपः या पर्यटन लागु उलि चख्यनय् मफः ।

नेपालय् सन २०८४ सं ११ लाख व ५ ट्ठ विदेशी पर्यटकपुं चाह्युवगु ल्या पिब्वयो च्वंगु दः । सरकारया तातुना १६ लाखम्हा खः । तातुडां जक मज्यू व हे काथंया ज्या इवः दय्क हज्याय मफूगु सिय दः ।

हलिमय चाह्यूवानिपुं मध्ये दकलय् अपः चिनियाँ नागरिक पिनिगु मन क्वसाय्क विदेश भ्रमण याइपुं मध्ये छुं भाति जक भीसं लुय फसां नेपः देशय् पर्यटन उद्योगत हछ्याय् फैगु खानय् दः ।

नेपः या सरकारं सन २०२३ निसें २०३२ साल तकता 'पर्यटन भ्रमण दशक' दक क्वः छ्यूगु खः । नेदा फुय धुडानं सरकारं उगु ज्या इवः तः लाकय्ता छुं हे ज्या यागु खानय् मरु । २०३२ या दायँ ३५ लाख पर्यटकपुं थ्यंकय्गु सरकारया तातुना खः । भ्रमण वर्षया २० प्रतिशत (डाब्वय छब्व) अथेहे सितिकं वान ।

चीनं नेपाल भ्रमण दक क्वः छ्यूगुया अर्थ नेपः देता हदाय् तःगु धाय्गु सिय दः । नेपः व चीनया स्वापु इतिहास क्वतिहे पुलां जुय धुंक गुलि चिनियाँ पर्यटकपुं नेपालय् चाह्यू वयकेता सरकार व पर्यटन बोर्ड हदाय् तयो ज्या सानय मःगु खः । अलय दुःखया खाँ छुल्य् धःसा नेपाल भ्रमण वर्ष क्वः छ्यूगु व चिनियाँ न्हँदँ न्ह्याकगु ज्या इवः सं पर्यटन मन्त्री नपां वगु मरु । उर्जामन्त्री मू पाहाँ काथं छवयो हला । उकिया लिचवः अन्तरराष्ट्रिय लागाय् गजगु लाइगु जुई व लिपा स्वय दै । पर्यटन मन्त्रीता नेपाल भ्रमण वर्ष क्वः छियगु स्वयो मेगु व स्वयो तःहांगु छु ज्या जुला ज्वी दक न्ह्यसः धःसा मदांगु मखु ।

पर्यटन लागु नेपः या जिडिपीसं ३ प्रतिशत कायो च्वंगु दः धायो च्वंगु दः । पर्यटन लागुत बांलाकः व व्यवस्थितकाथं हछ्याय् फःसा देया धुकु थानय्गुलि उकिं तहांगु ग्वाहाली याय् फै । अः पर्यटकपिनिगु लागिं दाच्छिया ३०/३५ लाखता फयफैगु याडः पूर्वाधारत दयकला धाय्गु न्यनय दः । अलय दायँ ११ लाखय् डय्दम्हा खय् चित्त बुभ्य् याडः च्वनय मःगु दः । थ्व नेपः या व पर्यटन बोर्ड पर्यटन लागाय् ध्यान मतःगुया लिचवः खः । पर्यटन विकासया नामय् धेबा नय्गु व खः थें डांकः याडः ज्या क्यनिगुलिं पर्यटन लागु हज्याय फैमखु । अः सरकारं चिनियाँ पर्यटकपुं लुयगु पाखय बिचः मयासैं मगात ।

पिकाक-खप नगरपालिका/सम्पादक-आशाकुमार चिकंबञ्जार, डेस्कटप-धन लक्ष्मी त्यात, आवरण सज्जा-रेणु ध्वजू, थाकू- भक्तपुर अफसेट प्रिन्टर्स फोन ल्याः ०१-६६१३०४३, इ-मेल- khwopapau@gmail.com

का. रोहितया चीन भ्रमण

नपां वयकया महत्वपूर्ण ऐतिहासिक इलयया जहान तङ्ग, माओत्सेतुङ्ग, कोमोरो, अमेरिकी गिङ्ग-चाओ राजदूतपुं व मेमेपुं नेतात नपालागु मस्को (Teng Ying – चौकं ल्याहाँ व बलय हवाई अड्डाय अध्यक्ष माओ नपां मे मेपुं नेतात नपां खः । चवडः चवंगु किपात, श्रीमती

लु म न्ति भन्दारानाइके नपांया किपा थी थी मेमेगु (स्मृति) भवनया किपात नं ढवयो तःगु दः ।

हः नयसं चाउ एन लाईया ३-२ मिटर तः हिकगु सिस ज या य् गु भ्वातां नं दः । उकिया दुनयया चिच्याक्वगु चुक्य् चाउ एन लाई व

विभागीय प्रमुख श्री गाओ यान जुं धायो दिल- 'थुगु छँ या चाकली च्याङ्ग काई शेकया गुप्ती (भुजिंजुयो चवंपिस) तय्गु चां निहं मिखा वायकः चवनिगु ।'

उकिया दुनयया चिच्याक्वगु चुक्य् चाउ एन लाई व

ढवयो तःगु साफूत मध्ये स्टालिनया साफूत, सोभियत संविधान, प्राचीन कालया चीनया अध्ययन, क्रान्ति व व्यवहार, जापानी आक्रमणया इलय व महिला सम्बन्धी थी थी साफूत दः । अलय आना उकिया खाँ कानिपुं मन् (गाईड) त अपः मरुगु मति वान । आना शहीद जुपुं व मे मेपुं देशभक्त पिनिगु किपा नं ढवयो तःगु दः । उगु इलयया 'जनसमूह' व सिन्हवा धाय्गु पौया ल्या (अङ्क) नं आना ढवयो तःगु दः ।

कथहः चिनियाँ भासं उगु प्रतिनिधि मण्डलता आन्तरिक रूपं 'नानकिङ्ग समिति'जक नं धाइगु जुयो चवना । प्रतिनिधिमण्डलं आनाचवं बलय जीवनया छगू छगू लागा व वर्गया मनूत नपालाडः च्याङ्ग काई शेकया बिरोधय् व मुक्तियुद्ध त्याकय्ता, गृहयुद्धया विरोधय् व मुक्तियुद्ध त्याकय्ता 'नेगूगु लाँपु' या नितिं ज्या यागु जुल । कम्युनिष्ट पार्टीया उगु प्रतिनिधि पुचलय मेम्हा मू नेताकाथं तोङ्ग-पी-उ (Dong-pi- Wu) व वयकया जहान ह लियान च (He Leian-zhi) लियाउ चाङ्ग च (Lian-chang - Zhi) व वयकया जहान लि वई हान (Lei wei-hah) नं भःगु खः । चाउ एन लाई

वयकया प्रतिनिधिमण्डलया दुज पुं दःगु छगू दुरु ल्वहँ (सिंहमरमर) या मुर्तित कियो तःगु दः । नेगू-प्यंगू चुकः व छँ स्वाडः तःगु उगु लुमन्ति भवनय् उगु इलय चाउ एन लाइ व प्रतिनिधिमण्डलं नपालापुं मनूतय्गु किपा, उगु इलय पिथांगु पौ (पत्रिका) त, पर्यात साफूत, उब्ले फिङ्गु नंत, छ्यःगु ज्याभः त, लासाफांगा, मोटरकारत थीथी आना ढवयों तःगु दः ।

आना चाउ एन लाई नपां स्वापु दःगु मेमेगु किपात नं ढवयो तःगु दः । छक्वः धुंक, मेगु क्वथा, चुकः व छँ जुजुं जिपुं प्याहाँ वया अलय पिनय लाँ सिथय् चाउ एन लाइया विदेशय् चाह्य् वांगुया किपात ढवयो तःगु दः ।

छक्व क्वथाय चाउ एन लाइया राजनैतिक सचिव सङ्ग फोङ्गो जुया किपा वयकया बारे न्यडा बलय वयक छकः चिनियाँ कम्युनिष्ट पार्टीया केन्द्रीय समितिया स्थायी समितिया दुजः जुय धुंकम्हा अःतकनं स्वाडः चवंगुदःनि धायोदिल । वार्ता असफल जूसेलिं चाउ एन लाई ऐनानय् ल्याहाँ भःगु किपा नं

सच्छिव डयगूगु खूप पौ. बःछि पौ(पाक्षिक)

आना बवयो तःगु दः । संग्रहालय् दुनय नं पसः तयो तःगु खाडा बलय् अजु चाया । नपां आना चियाङ्गसुईजक दैगु थीथी रङ्ग (उन) व प्राकृतिक किपा दःगु ल्वहँत, चिनियाँ चाया थालाया कचौराय् नाः तयो बवयो तःगु खाडा । व ल्वहँत व्यक्तिगत काथं मुनय् हःगु खः । नपां पिनय्, साफू पसलय् राजनीति जक मखु मेमेगु विषयया साफूत नं बवयो तःगु दः ।

उ तोङ्गह्वापाखं रात्रीभोजः

६:३० ता इलय् चिनलिन होटलया नेगुगू तल्लाय् राष्ट्रिय जनप्रतिनिधिसभाया प्रतिनिधि चियाङ्गसु प्रान्तीय जन-सरकारया विदेश मामलाया निर्देशक (Deputy of the National's People's congress. Director of the Foreign Affairs office, Jiangsu Provincial People's government) उ तोङ्ग ह्वा (wu Donghua) पाखं रात्रीभोज (वहनीया बेली) या र्वसः र्वगु खः ।

लसकुस याय दः गुलि लसता प्वंकसे वयकलं नेगू देशया पुलांगु मित्रताया खाँ कुल दिल । चियाङ्गसु प्रान्तीय जनसरकारया विदेश व एशिया विभागया प्रमुख शाओ सिफिङ्ग व विभागीय प्रमुख गाओयान जु नं आना भःगु खः ।

राष्ट्रिय जनप्रतिनिधि सभाया दुजः व चियाङ्ग सु प्रान्तीय सरकारया विदेश विभागया निर्देशक श्री उ

तोङ्गह्वा जुं चियाङ्गसु प्रान्तया बारे काँ कां धायोदिलः- कृषि, उद्योग व सेवासं थुगु प्रान्त हनय् ला । कृषिं अन्न बाहेक डा लहियगु, सिसाफल, कपायँ, रेशम की लहियगु, चिकं (तू), चिया, फैलहियगु थजगु थी थी कृषिजन्य वस्तु त पिकाय्गु याई । रासायनिक

उद्योग, पेट्रोल, कोइला व ची थी थी खय् नपाँ मेशिनरी, काप, इलेक्ट्रोनिकस, छँ दानयता मःगु हलं ज्वलंत, नयगु नसाया उद्योगत अप्वयो वगु दः । खनिजय् कोइला व पेट्रोल मुख्य खःसा सेवासं पर्यटक बैंक व ब्यापार ला । थाना दायँ ७ लाख पर्यटकपुं वई । अलय् ब्यापारे धाय्गु

खःसा १३ अर्बया विदेशय् ब्यापार जुई । पार्टी व सरकारं अर्थिक सुधारया नीति लागु यागुलिं थुगु प्रान्तय २०,००० स्वयो अपः मंकः लाय छ्यलः कल कारखानात चाय्क च्वंगु दः । उकीमध्ये ८,००० मंकः लाय् छ्यल न्हयाकय् धुकल । चियाङ्ग सु प्रान्तय् खासयाडः चिच्याहांगु व ठिक्कचागु उद्योगत अपः दः । थाना त-हांगु देसी सः (रासायनिक मल) कारखाना नं दः । अलय कन्हे छगू चिच्याहांगु देसी सः कारखाना छगू नं केनयँ ।'

म्हेग, लिङ्गपोया जनसरकारया विदेश विभागया निर्देशक ह-चाई चङ्ग जु थें अः चियाङ्ग सु प्रान्तया विदेश मामलाया निर्देशक व प्रतिनिधि सभाया दुजः उ तोङ्ग ह्वा जुं नं नेपालया मू मू उत्पादन व कच्चा मालया खाँ न्यडः दिल । जिं वयकपिन्ता दकलय न्हपां नेपाल भ्रमणय् भासं, जिमिसं छिकपिन्ता लसकुस याय, चीनया प्रविधि, पूँजी व अनुभवं नेपः मि पिसं नं फाइदा कायता मतितयो च्वंगु

दः धाया । वयकपिसं जिमिगु ब्वनाता लयतायो समर्थन यासे सकारात्मक लिसः नं बियोदिल ।

न्हूँ न्हूँ गु नसा ज्वलंया सबः काकां खाँ हज्याडः च्वंगु जुल । नेपाल व चिनिया जनताया मैत्री हज्याकय्ता व चिनियाँ जनताया उत्तरोत्तर प्रगति व स्मृतिया कामना याय्ता नेकगु टोष्ट प्रस्ताव तया ।

उच्चशिक्षा ब्वनय घुडानं ज्या मरुसेलिं ब्वनामिपुं विदेशय् मवांसीं मगात

नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति

सत्य खाइय फः अलय मसागु गुब्लें जुय फैं मखु । स्वीदा हाँ खपय खिचा स्वयो अपः फाँ जक दःगु, त्वाल्य - त्वाल्य, चुकय, गल्ली-गल्ली फाँजक खानय दैगु, तस्कं फोहर । अः यचुपिचुगु खप दे जक नां जायो च्वंगु दः । थुलियायता जनताता शिक्षित यायता चां निहंमधसे जुल । प्लस टु निसें स्नातकोत्तरतक ब्वकिगु थाय् देया दकलय चिच्याक्वगु नगरपालिका खप नगरपालिकां दयकगु दः । (२०८१ पुस २७ गते सिद्ध पाइला अनलाइन पाखं) थव खप दे या धात्थेंगु खाँ खः । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नेता कार्यकर्तापिसं याडः द्यगु समाज सेवाया ल्य ज्या अःचाकभनं याडः हःगु दः ।

खप मा.वि. व खप कलेजत स्थानीय तहं न्ह्याकगु नेपः या न्हांगु मा.वि. व कलेजत खः । छुं नं नगरपालिकां ब्वनयकुथि चाय्केगु मति मतः बलय् २०५६ सालय हे खप उच्च मा.वि. निः स्वांगु खः । थौं वहे जगय् न्ह्यगु शैक्षिक संस्थां

उच्च शिक्षा व्य् ब्युं वयो च्वंगु दः । आना ७७ गू जिल्लाया न्ह्यद्व स्वयो अपः ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु दः । थव नेपाल मजदुर किसान पार्टीया न्ह्यलुवापिनिगु लिपाथ्यंकया दूरदर्शी सोचया लिचवः खः ।

खप जनप्रतिनिधिपिन्के नीदा मयांक अपः विश्व विद्यालय तहया शैक्षिक संस्था न्ह्याकगु अनुभव दः । उकिता अज बांलाका न्हुं न्हुंगु विषयत ताडः कलेजता अज तः व्याक यंकयगु कृतः याडः च्वडागु दः । जिमिसं न्हुंगु विषयत चाय्केता त्रि.वि.निवेदन बियागु नं दां दां दत अथेनं विश्वविद्यालयं जिमिता बांलागु मिखां मस्व । इलय ब्यलय वाडः तः कः हे उपकुलपतिपिन्ता नपालाडः ध्यानाकर्षण मयाडागु नं मखु । वयकपिसं क्यूएस काय् धुंकगु व आङ्गिक कयाक्पस बाहेकं मेपिन्ता न्हुंगु विषयत स्वीकृति विय फैंमखु धः सेलिं जिपुं क्यू ए ए काय्गु इवल्य वाडः च्वडा ।

भ्नीगु कलेजया परीक्षाया लिचवः नं उलि हे बांला । थुगुसी पास जूपिनिगु प्रतिशतय् छकः मिखा ब्वय । खप कलेज अफ 'ल' या नकतिनि पिब्वःगु परीक्षाफल्य् ९७ प्रतिशत, खप इन्जिनियरिड कलेजया आर्किटेक्टय् शत प्रतिशत, सिभिलय् ८६.८१ प्रतिशत कम्प्यूटरय् ८०.६८ प्रतिशत व इलेक्ट्रिकलय् ६७.५७ प्रतिशत ब्वनामिपुं पास जुगू दः । थव देशादेछिया उत्तीर्ण प्रतिशत स्वयो यक्व च्वय खः । मा.वि. तगिया परीक्षाफल नं बांलाडः वयो च्वंगु दः । थुगुसीया एसईई परीक्षासं नगर दुनयया ८२ प्रतिशत स्वयो अपः ब्वनामिपुं पास जुगू दः । लिपा पुरक परीक्षा बियो यक्व पास जुगु दः । म्हवचा जक पास

जुगु ब्वनयकुथिया प्रिन्सिपल पिन्ता सःतः पढाइ बांलाक यकी दकः जिमिसं घ्वासा बियो च्वडागु दः ।

अः ब्वनामिपिसं हिन्गु तगितक ब्वडः विदेशय् वानयगु आजु तःगुया मू हुनि, नेपालय् थः ता मन्दःगु विषय ब्वनय मरुगु नं खः । च्व जायकः ब्वनय धुडानं नं ज्या मदैगु, विश्वविद्यालय न्ह्याब्लें बन्द हडताल जुइगु, परीक्षा इलय हे मजुइगु, उत्तरपुस्तिका तः कहे तांगु लिनं ब्वनामिपुं विदेशय् ब्वं वांगुया हुनित खः ।

सन २०२३ य् जक १ लाख १० हजार ब्वनामिपुं ब्वनय्यालागिं विदेशय् वांगु ल्या पिब्वगु दः । २०८० सालय हिन्गु तगिं पास यापुं ब्वनामिपुं २,०३, ८४७ म्हा ब्वनामिपुं दः । नेपालय् अः फुक्कयाडः १४७० गू कलेज त दः । छगू लाखति ब्वनामिपुं विदेशय वांसेलिं अः ५०४ गू कलेजत तियमालिगु बुखाँ प्याहाँ वयो च्वंगु दः । थी थी हुनिं याडः नेपःया कलेजय् ब्वनामिपिनिगु विश्वास मदयो वांगु दः । भ्नीगु कलेजता नं उकिं छुं छुं लिचवः लाकगु दः । भ्नीगु कलेजता विश्वास दयकः भरपदों याडः तयता शिक्षक, प्राध्यापकपिसं अज अपः मेहनत याय् माल ।

छुं दिं न्ह्यो ज्याया इवल्य छम्हा नेपाल सरकारया सचिव नपालाता । वं थःपुं नेम्हां सन्तान विदेशय् ब्वंकः तयागु खाँ काना । सचिवया सन्तानत नं विदेशय् ला ! दक जिमिसं न्यडा बलय वं कायभाजु विदेशय् ब्वडः च्वंगु, म्हयाय मयजुता नेपालय्सं कम्प्यूटर इन्जिनियरिड ब्वंकय् दक तयारी याडागु, म्हयाय नं ज्यू दक राजी ज्यूो ब्वनय् धः बलय् काय भाजुं

सच्छिव डयगूगु खवप पौ. बःखि पौ(पाक्षिक)

बिदेशं फोन याडः नेपालय् हिंडादा - खुदाया पुलांगु कोर्स व्वकिंगु । अजगु कोर्स ब्वडः ज्या दय्के थाकुइ थानायां दाच्छि-नेदाखय् हे न्हूँ न्हूँगु कोर्सत दय्की । उकिं थुखय् हे वयो ब्वं धः बलय् म्हाय्य नं विदेशय वाडः ब्वं वान ।

अः बांलापुं ब्वनामिपुं नेपालय् चवनय् हे मयो । विदेशय् वांपुं नेपालय् ल्याहा मवः । प्रतिभाशाली व चवजःपुं ब्वनामिपुं मदय्कः कन्हेया भीगु दे गथे जुई ? दे त्वः त वानिपुं ब्वनामिपिन्ता छम्हा ल्याम्हों चवगु खाँ थाना न्हि थानय् बहजू । भीगु थःगु छँ या फोहर चिइकेगु स्वयो मेपिनिगु यचु, पिचुगु चिटिक्क च्वंगु छँ चवनयगु छमिसं पाय्छि तायकल । थथे छँ, त्वःतः वानिपिन्ता जिगु छगू आग्रह दः । ब्वनय धुंकः थःगु हे देशय् ल्याहाँ वा, थःगु दे छँ च्वँ वा, थःगु हे चाया सुगन्ध काय् सय्की । मनू यागु फोहरत मनू हे चिइकं फः। भी शिक्षक प्राध्यापकपिसं अजपुं देशया निंतिं ज्या सानिपुं ब्वनामिपुं ब्वलनकय् मः । भीसं उच्च शिक्षा ब्वनयता विदेशय् वांपुं ब्वनामिपिन्ता नं ल्याहाँ वयो देशया सेवा यायगुलि मन ग्वाकः बियमः ।

देशया परिस्थिति न्ह्याब्लें अथेंतुं जुयो च्वनि मखु । हुयूपा ह्युता भी न्ह्याब्लें हज्याडः चवनयमः । लाखौ ब्वनामिपुं दःगु विश्वविद्यालयं छुं नं कोर्स हिलय्गु अःपुगु खाँ मखु । त्रि.वि. रजिष्ट्रार व रेक्टर व प्राध्यापकपुं राजनीतिक भागवन्डाखय् नियुक्ति जुइगु परम्परा दःतलय् भीगु विश्वविद्यालयत बांलाकः न्ह्याकय फैं मखु ।

अः देयाता मः काथंया पाठ्यक्रम दयकिगु चिच्या-चिच्याहांगु विश्वविद्यालयत निः स्वानय् मः । विज्ञान, गणित, प्रविधि व इन्जिनियरिड, थजगु विषयत उत्पादन श्रमनपां स्वाय फँगु शिक्षा बियफःसा नपां खोज व अनुसन्धानमूलक लागाय् बः बिय फःसा नेपः याय् हे विश्वविद्यालयता ब्वनामिपिसं ल्यइ अलय् देयाता मःपुं जनशक्तिनं देशं हे ब्वलांकय् फैं ।

खवप विश्वविद्यालयया प्रस्ताव जिमिसं अजगू हे खोज व अनुसन्धानमूलक शिक्षा बियगु तातुडः हज्याक च्वडागु खः । २०६४ साल निसें जिमिसं मदिव्क कुतः याड च्वडागु दः । भी स्वयो यक्वलिपा प्रस्ताव यागु तःगु विश्वविद्यालयत सम्बन्धन कायो न्ह्याकय धुंकल । भीगु विधेयक धःसा अजतं शिक्षा मन्त्रालय, अर्थ व कानून मन्त्रालय जुयो मन्त्री परिषदय् थ्यनधायगु खाँ न्यडा । संसदय तक नं मथ्यनि । व गुब्ले थ्यनि छुं नं धाय् थाकु । छुं नं निश्चित मरु ।

खवप विश्व विद्यालयया खायँ अध्ययन यायता शिक्षा, स्वास्थ्य व सूचना प्रविधि समितिया सभापतिनपांया पुचः, शिक्षामन्त्री विद्या भट्टराई, भूमिसुधार मन्त्री बलराम अधिकारी नपांया पुचलं थुगुसी भीगु कलेजत व अस्पतालय् भ्हायो स्वयो भ्हाल । वयकपुं सकलें भीसं याडागु ज्याखय् सकारात्मक हे दः । अजः छिकपिनिगु विधेयक अन्तिम चरणय् थ्यन जक नं धाई । व अन्तिम चरण गुब्ले पुलः वइथें ? धाय् मफया ।

न्हपा स्वः वम्हा छम्हा दुजंः धायो तकगु खाँ अजतं ध्वाकं-ध्वाकं लुमाडः वैगु- 'प्रमुख ज्यू मेगू खायँ मखु छिकपिन्ता विश्वविद्यालय स्वीकृत मब्यूगुया नेगू खाँ दः । व च्वयो ताय् दिसँ-न्हपां छिकपुं सरकारय् भ्हाइ मखु अलय् भागवण्डा याइ मखु । मेगु छिकपुं आदिवासी जनजाति जुल च्वय निर्णय याइपुं मेगु जाति यायपुं ।' अनुगमनकर्ता मध्येया छम्हा प्रभावशाली मनूया खाँ जिमिसं अः तक तुगलय स्वथाडः तया ।

पुस २५ गते राप्ती नगरपालिकाया प्रमुख शमशेर लामा जि खवप नगरपालिकाय् भ्हाल । आना छगू बांलागु कलेज दः व नगरपालिकां न्ह्याकयगु खाँ जुयो च्वंगु दः । अलय् गथे न्ह्याकयगु अन्योल जुयो च्वना । अलय् खवप नगरपालिकां गथे याडः न्ह्याक

च्वना सिइकेता थाना वयागु जक धायो दिल । भीसं कलेज न्ह्याकयगु फुक्क कानुनी खाँत काडा । वयकपिसं भीगु फुक्क कलेजय् भ्हायो स्वयो दिल ।

रसुवाया उत्तरगया गाउँपालिकाय ज्याया इवलय आना स्वः वाडा । आनाया अध्यक्ष उपाध्यक्षनपां नपालाडा । वयकपुं छगू पुचः हे ज्वड खवप नगरपालिकाय वयता च्वडः च्वडागु खाँ काडः दिल । चीनया लागिं नेपः या पूर्व राजदूत टड्क कार्की शिक्षा स्वास्थ्यया खाँ थुइकेगु खःसा खवपय् वाडः सय्की धःगु खाँ नं वहे इवलय् काडः दिल ।

खवप वयो अपलं पालिकातयसं सय्कः सिइकः च्वंगु दः । भीसं याडागु कुतः सितिं मवां । नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नेता कार्यकर्तापुं व स्थानीय जनतां यागु निः स्वार्थ जुयो सांगु ज्याखं अः सकलसिया लागिं ब्वस्यलागु थाय् जुयो च्वंगु दः । थ्व भी सकलसिया लागिं लयताया खाँ खः ।

भी राजनैतिक कार्यकर्ता खः भी गुब्लें निराश जुय मखु । छन्हू नं छन्हू खवप विश्वविद्यालय विधेयक पारित गथे मजुई । व देयाय् हे न्हपांगु स्थानीय तहं चाय्कगु विश्वविद्यालय जुई । गथे अः खवप कलेजं देशां देछिया विद्यार्थी व अभिभावक पिनिगु मन साल च्वंगु दः । उगु इलय् हलिमयया हे मन सालय्गु ज्या जुई । मात्र भीसं धैर्य याडः पिडः चवनय् फय्के मः । भी आशावादी जुयो छितिं हे इगिडिगी मसांसं मदिव्क हज्याडः वाडं तुं चवनयँ ।

(खवप नगरपालिकापाखं चाय्कः खवप मा.वि. खवप कलेज, खवप कलेज अफ ल, व शारदा क्याम्पस, मा. वि सं ज्या साडः च्वंपुं शिक्षक कर्मचारीपुंनपां पुस २७ गते शनिवार जुगू बार्षिक भेटघाट (दाच्छियाछक नपालाय्गु ज्याइवःकार्यक्रमसं खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं बियो द्यूगु न्वचुया भाय् हिला-सं.)

नेपः व चीनया स्वापु इतिहास क्वति हे पुलांगु खः

नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति

नाचगानया राजधानी, सांस्कृतिक नगर व स्वाडः चवंगु संग्रहालयकाथं म्हासिडका पिबवयो वयो चवंगु खवप नगरपालिकाया थुगु लायकुली नेपाल सरकार संस्कृति, पर्यटन व नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, चिनियाँ राजदूतावास, भक्तपुर नगरपालिका व नेपाल पर्यटन बोर्डया मंकः गवसालय नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५, या क्वःछिना, नपां चिनियाँ न्हँ दँ २०२५ न्ह्याकयगु ज्याइवः याय् दयो जिपुं तस्कं लयताया ।

नेपः व चीन नेगू जलाखाला दे खः । नेपः व चीनया स्वापु इतिहास क्वति हे पुलांगु खः । नेपः व चीनया दौत्य स्वापु तःगु ७० दा फूत । सन १९५५ खय् नेपः व चीनया दौत्य स्वापु तःगु खः । थुगु लसताय् नेपःया पर्यटन प्रवर्द्धन व चिनियाँ पर्यटकपिन्ता नेपालय् चाहिलयता मन ग्वाकयगु तातुडः क्वः छ्यगु नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ तः जिक क्वचाय्केगु भ्नी फुक्कसिया जिम्मेवारी खः । भ्रमण वर्ष तः लाकः चाय्केता नेपः व चीनया दशवी सांस्कृतिक व पर्यटकपिनिगु कालबिल ज्या इवः खय् बः बिय मः । विश्व सम्पदाया धलःखय् नां जःगु थुगु खवपया लायकुली नेपाल भ्रमण वर्ष क्वः छियगु सांस्कृतिक ज्या इवः व ज्याली जगू नं थुकिया कथहं खः ।

नेपः दे पर्यटनया अपलं संभावना दःगु दे खः । हलिमयया दकलय् तः जःगु च्वाप्व गुँ सगरमाथा मेमेगु तः तः जगु हिमाल पर्वतत प्राकृतिक सुन्दरता बुद्ध बुगु थाय् लुम्बिनी व विश्व सम्पदाया धलः खय् नं जःगु अपलं थाय् नेपालय् दः । बांलाक प्रचार प्रसार याय मफूगुलिं

नेपालय् मतितायथें पर्यटन विकास याय् मफः । पर्यटन लागाता सरकारं हदाय तयो ज्या इवः ता न्ह्याकगु खःसा थुगु लागां नं देया धुकु जाय्केता ग्वाहाली जुई ।

खवप दे मूर्त व अमूर्त सम्पदां जःगु दे खः । थाना दाच्छी यंकं थी थी सांस्कृतिक ज्या इवःत जुयों तुं च्वनि । २०७२ सालया तः भ्वखाचां थानाया द्दलद्व निजी छँत व सलंसः सम्पदात थुडः स्यंकः बिला । खवप नगरपालिकां उगु स्यंगु सलंसः सम्पदात विदेशीतय्के ध्याछ धेवा हे मकसिं ल्हवनय्-कानय् व दानय् धुंकल हजनं अपलं सम्पदात ल्हवनय् मःगु व ल्हवडः चवंगु दः नि ।

खवप दे पर्यटकपुं छक मवसें मगागु गन्तव्य स्थल काथं हज्याडः चवंगु नगर खः । थाना दायें लाखौं पर्यटकपिसं भ्रमण याई । नेपः दे चाह्यू वैपुं पर्यटकपुं मध्ये प्यबवय् छब्व पर्यटकपुं खवपय चाह्यूवगु ल्याखं कयं । खवपय चाह्यू वैपुं पर्यटक पिन्के खवप नगरपालिकां छुं भाति प्रवेश शुल्क नं कायगु याडः चवंगु दः । उकिं वगु आमदानीखं खवप नगरपालिकां शिक्षा, स्वास्थ्य, सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्गु सुचुकुचु व विकास निर्माणय् खर्च याडः चवंगु दः ।

चिनियाँ पर्यटकपुं खवपय चाह्यू वैपुं पर्यटकत मध्ये नेगूगु अपः वैपुं मध्येखय् ला । चिनियाँ सरकारया उच्च पदस्थ पदाधिकारीपिनिगु नेपः चाह्यू भ्नाइगु इवलय् खवप देता नं हदाय तयो स्वभायगु याडः चवंगु दः । थुकाथं मित्र देश चिनया उच्च पदाधिकारीपिन्ता इलय् -ब्यलय् लसकुस याय दयो जिपुं खवपया जनतात

तस्कं लयताया ।

२०७२ सालया तः भ्वखय्, नाकाबन्दीया इलय नेपःमिपुं दुःखय लाडः चवंबलय् थजु वा हलिमय डाडः पुडः भ्वववय काथं वगु कोभिड १९ या सड्कटया इलय् थजु चीन सरकारं नेपालता यागु ग्वाहाली नेपाली जनतां लुमांकः छ्वय फै मखु । छगू धापु नं दः - 'सुनं सड्कटया इलय ग्वाहाली याई व धात्थें म्हा पासा जुई ।' नेपःमिपिसं चिनियाँ सरकार व चिनियाँ जनताता भिन्हा अलय मालिबलय मः काथं ग्वाहाली याइम्हा पासा काथां म्हासिडक वयो चवंगु दः ।

चीनया ग्वाहालीं हे दयक ब्यगु भैरहवा व पोखराया अन्तरराष्ट्रिय विमान स्थल छ्यलय फःसा नेपालय पर्यटक अपलं वडगु आशा याय् छिं । थुकिया लागिं नेपाल सरकार व महामहिम चिनियाँ राजदूत ज्यू पाखं मःकाथं पला छिडगु आशा याय् ।

दकलय लिपा, नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ व चिनियाँ न्हँदँ २०२५ या लसताय सकल नेपःमिपुं व चिनियाँ जनताता अपलं भिन्तुना नपां लसहाड चवडा । थजगु तस्कं च्वजःगु ज्या इवः खवप नगरपालिका नपां जाडः गवसः गवयगु ह्वता चुलाकः ब्यगुलिं नेपाल सरकार व महामहिम चिनियाँ राजदूत छड सड जू नपां सकलसिता खवप नगरपालिकापाखं सुभाय देछायो चवडा ।

(नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ व चिनियाँ न्हँ दँ या लसताय जगू सांस्कृतिक ज्या इवः सं खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं बियो द्यगु न्वचुया भाय हिला-सं)

मतसीमा (थ्रेसहोल्ड) अप्पयकेगु लाकी, खारेज याय्गु ?

विवेक

नेका व एमालेया गाथी सरकार निःस्वांगुनं खुला दत प्रजातान्त्रिक मूल्य व मान्यताया अखः संसदया दकलय तहांगु दल व नेगुगु तहांगु दल छगाथी जुयो संविधान हिलय्गु, ल्हवनय्गु नामय अःयाय्गु सरकार दयकगु खः । वसत्ताय् वानय्गु त्वहः जकः खः धाय्गु अः न्हिनय्सिया लिभालय् थें छर्लङ्ग जुय धुंकल । नेका व एमालेया मू तातुना यां न्ह्याथय् याडः जूसां निर्वाचन कानुनय संशोधन याडः मतसीमा (थ्रेसहोल्ड) अप्पयकेगु जुयोच्चना । निवाचन ऐनय् प्रतिनिधिसभाय् ५ प्रतिशत व प्रदेश सभाय ३ प्रतिशत मत कायमःगु ऐन हिलयता याडः च्वंगु कुतलं श्व खाँ सियदः ।

अः निर्वाचन ऐनय् प्रतिनिधिसभाय् ३ प्रतिशत व प्रदेश सभाय् १.५ प्रतिशत मत हःगुं राजनैतिक दलतय्सं जक समानुपातिक पाखय् सीट दैगु व्यवस्था दः । उगु व्यवस्थाकाथं अः प्रतिनिधिसभाय् न्हय्गु राजनैतिक दलं 'राष्ट्रिय' मान्यता कायो च्वंगु दः । एमाले (३०.६९ प्रतिशत), नेका (२९.२९ प्रतिशत), माओवादी (१२.६८ प्रतिशत) रास्वपा (१२.१९ प्रतिशत), राप्रपां (६.३५ प्रतिशत) मत कगु खःसा अथेहे जसपां (४.५४ प्रतिशत), जनमत पार्टी (४.२६ प्रतिशत) मत कःगु खः ।

संविधान काथं समानुपातिकपाखय् ११० सीट जनमतया आधारय् इडः काइगु ब्यवस्था दः । २०७९ सालया प्रतिनिधिसभा निर्वाचनय् कानूनी व्यवस्था काथं एमालें ३४ गू, नेकां ३२ गू, माओवादी १४ गू, रास्वपाले १३ गू, राप्रपां ७ गू, जसपां ५ गू व जनमतं ५ गू सीट काय फःगु खः ।

माधव कुमार नेपालं न्हयलुवा यागु एकीकृत समाजवादी पार्टी मत सीमा पुलय मफः । एकीकृत समाजवादी पार्टी प्रत्यक्षपाखय् १० गू सीट काला । अलय् समानुपातिक पाखय् छगू हे सीट काय मफः । वायगु पार्टीता ३ प्रतिशत थ्यंकय्ता मुक्कं १८,४११ मत जक मगागु खः ।

नेका व एमालेतय्सं छाय् मतसीमा अप्पयके ताजा ?

नेका व एमाले नामय लोकतन्त्रवादी जूसां व्यवहारय् नेगू दलीय तानाशाहीया पक्षपातीत खः । पञ्च तय्सं पञ्चायती व्यवस्थाता निर्दलीय जक धाइगु । अलय् व एकदलीय शासन व्यवस्था खः । नेका व एमालेत बहुदलीय व्यवस्था खाँ ल्हाइपुं धात्थें धाय्गु खःसा व नेगू पार्टीत देशय् नेगू दलीय व्यवस्था कायमयाय्ता स्वयो च्वंपुं खः । अमिसं अःजक मखु अन्तरिम संविधान २०६३ दयकगु इलय निसें हे मंदिक्क कुतः याडः च्वंगु दः, च्वनातिनि । अन्तरिम संविधानय् ३ प्रतिशतया प्रावधान तय तां बलय् नेमकिपां अपलं विरोध यागु खः । बहुदलीय व्यवस्थाय् फुक्क विचः या पार्टीता ल्यंकः म्वाकः बांलाकः तयमः । 'विचःता म्वाकय् मबिइगु प्रावधान प्रजातान्त्रिक जुय फैं मखु' धाय्गु नेमकिपाया विच खः । माओवादी उल्लेतिनि संसदीय संरचना दुनयं वगुलिं छुं मधःसैं सुंकः च्वडः च्वना । अलय उगु प्रावधान तय्ता नेका व एमाले असफल जुल ।

उगु पार्टीत २०६४ व २०७० सालया संविधान सभाया निर्वाचन लिपा नं संविधानय् हे मतसीमा च्वकय्ता अपलं

कुतः याता । नेमकिपा नपां उल्ले प्रतिनिधिसभाय् न्हयलुवा जुयो वपुं १३ गू राजनैतिक पार्टीतय्सं उगु अप्रजातान्त्रिक प्रावधानया विरुद्धय 'मंकः प्रेस विज्ञप्तिपिथानय्गु, सभामुखता घेराउ याय्गु ज्या इवः त न्ह्याकः मंकः आन्दोलनया चरणय् थ्यंबलय् वाध्य जुयो नेका व एमाले संविधानय् मतसीमा तय्गुलिं लिच्युगु खः । संसदया निर्वाचन लिपा प्रतिनिधिसभाया बहुमतं निर्वाचन ऐनय् उगु प्रावधान तयो हे छ्वता उकिया लिचवः नेपःमि पिसं बिस्कं-बिस्कं बिचः या दलतय्ता ब्युगु चिच्याहांगु दलया मत नं वहे शासक दलतय्सं समानुपातिकया सीट इडः नयो वला ।

बहुदलीय व्यवस्थाया अर्थ थी थी बिचःत ल्यंकः म्वाकः तयदैगु मौका खः । पञ्चायती व्यवस्था ३० दातक छगूदलया तानाशाही शासन न्ह्याकला । पार्टी चाय्के मरु दक प्रतिबन्धित याडः तला । जनताता मौलिक व राजनैतिक अधिकार मब्यु । मौलिक व राजनैतिक अधिकार काय्ता जनतात (दशकौं) दां दां ल्वाय् माला । उगु इलय बहुदलीय व्यवस्था ह्य्ता ल्वापुं मध्ये अः याय्म्हा एमालेया नायो के पी ओली व नेकाया नायो शेरबहादुर देउवा नं खः । अः अपुं सत्ताय दः । अः अमिके 'पञ्चायती भूत' दुबिडः च्वंगु दः ।

जनताकय् ह्युपा ह्युगु मति दः । ह्युपा न्हूँ न्हूँगु बिचलं वैगु खः । सुननं न्हूगु विचःता पानयतांसा आना छ्वम्हूयो वय्फः । पञ्चायत कालय मेगु दलता ज्या सांकय् मब्युगुलिं हे पञ्चायती ब्यवस्था हाँगः लिसें हे ल्यंदांकः क्वदःगु खः । नेपालय् न्ह्याब्लें

सच्छिव डयगूगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

अः याय्थें नेका व एमालेया शक्ति जक ल्यडः च्वनि धाय्गु खाँ मखु । जनता राजनैतिक रुपं ग्वातकिं अः सिंहदरवारय् च्वडः जनताता शासन व शोषण याडः च्वंपुं फुकक नेतात जेलय् लाई । व दिन नं वैतिनि ।

बिचः सुनं कुडां कुनय् फैमखु । विचः ता पानय्गु धाय्गु सुजद्योता लाहातं पाडः ख्युकय्गु धाय् थेंहेँ खः । पुलांगु बिचः ता हाचां गायो न्हँगु बिचः हःनय् वैगु समाज विकासया नियम खः । समाजविकासया नियमकाथं समाज हज्याडः च्वनि । सुनं उकिता पानय्गु कुतः यातः धःसा व इतिहासया पानाय जक ल्यं वानि वा फोहर हाकुतिनिगु सः गालय् वाय यंकी । समाज (च्यो भ्वातिं) दास युग, सामन्त युग, पुँजीवादी युग समाजवाद वा साम्यवादय् पक्का नं थ्यंकः वानी । अः नेपालय पुँजीवादी व्यवस्था खः । नेपःमिपिसं सामन्तवादी व्यवस्था पुलः वय धुकल । नेका थःहेँ पुँजीवादी पार्टी जुगुलिं अःयाय्गु व्यवस्थाता ल्यंकः तय्ता स्वइगुली अजु चाय् म्वः । अलय् एमाले व माओवादीत थःता कम्युनिष्ट धा धां पुँजीवादी सरकारय् पालं पः वाडः पुँजीवादया जग बल्लाकय्ता जुयो च्वना । व धःसा अजुचायपूगु खाँ खः । पुँजीवादी सरकारय् वाडः शासक जुपुं कम्युनिष्ट जुय हे फैमखु ।

आन्दोलन व क्रान्ति संविधान व कानूनया दुनयच्वडः याइ मखु । २००७ साल २०४६ साल व २०६२/६३ सालया जनआन्दोलन व क्रान्ति जनतां उब्लेया संविधान व कानूनय् दुड च्वडः थांगु मखु । जनताया आन्दोलनं उब्लेया शासकतय्ता कपः क्वछुकय्ता वाध्य याता । अःयाय्पुं शासक तयसं नं बिचःता पिब्वयके मबियगु व देशय् नेगू दलया

तानाशाही क्वत्यलय तांसा अमिसं नं लिपा वयो राणा व पञ्चतय्गु अवस्था मफःसं मगा । इतिहासं सय्के थुइके मफूपुं लिपा व हे काथं न्यालः वानिगु पक्का खः ।

अःनं नेका व एमालेत देया राजनैतिक अस्थिरताया दोष प्रतिनिधिसभा सं नेम्हा प्यम्हा त्याक वपुं दलपिन्ता बियो च्वंगु दः । अमिसं बरोबर सरकार क्व दःगु चिच्या हांगु दलं याडः जक जूयो च्वंगु फयखाँ ल्हाई । अमिसं थी थी त्वहः तयो मेमेगु राजनैतिक दलया हाँगः निसें चफुयगु मतिं ज्या साडः च्वंगु दः । अलय् अमिसं छु मथू धःसा कानूनं मान्यता ब्युसां मब्युसां देश व जनताया सेवा याय्गु भावना दःपुं पार्टीतय्ता गुगुनं शक्तिं न्हाकय् फैमखु दकः । जनविरोधीत न्ह्याक्व हे अपः ल्याखं तः हांगु पार्टी जूसां लिपा वयो अःपुं थः हे न्हाडः वानिगु पक्का खः ।

राजधानी यें नेका व एमालेया बांलागु मत दःगु थाय् खः । २०४६ साल लिपा जूगु छगू छगू निर्वाचनय् नेका व एमालेया उम्मदेवार पालंप त्याकः वगु महानगर नं खः अथेनं २०७९ सालया निर्वाचनया किपालु स्वयगु खः सा भातिचापा । आना स्वतन्त्र उम्मदेवारं भोतकायो त्याकला । धरान व धनगढी मेगु दसु खः । आना नं मन ग्वाकः रवि लामिछानें स्वतन्त्र पार्टी चाय्कला अलय वयागु पार्टी नेका व एमालेता न्ह्योँ मवैगु काथं गथे भोत काला ? गथे देया प्यंगूगु तहांगु पार्टी काथं हःनय् वला ? छु वायगु पार्टी संगठन बांलाडः खः ला ? मखु । नेका, एमाले व माओवादी कार्यकर्तापिसं जनताया इच्छा अनुसारं ज्या सानय मफूगुलिं हे प्यंगूगु तःहांगु पार्टी दाँगु खः । पार्टी सिद्धान्त नीति अनुसार ज्या मसांगुलिं जनताकय् वितृष्णा वगुया लिचव खः । जनता न्ह्याब्लें नेका व एमालेया पक्ष

दैमखु । बांलाक ज्या मसांगु न्ह्यागुं इलय् व मेदखय् वानय् फःगु व नेका व एमालेता जनताया चेतावानी खः ।

देशघाती ज्या नेका, एमाले व माओवादी याइगु अलय उगू अपराधया सजाय मेगु पार्टी फयमःगु ला ? थव गजगु न्याय खः ? क्वत्यलः जक शासन ल्यडः च्वनिगु खःसा जर्मनय् हिटलर व इटाली मुसोलिनीया युग गुब्लें क्वः मदय मःगु खः । जनता ग्वातकीं तानाशाहता क्वः थैगु पक्का नं खः ।

अः गुलितक धःसा निर्वाचन आयोगं निर्वाचन ऐन संशोधन प्रस्तावय् मतसीमा हिकयगु छुं हे प्रस्ताव यागु मरु धायो च्वंगु दः । प्रमुख आयुक्त दिनेश थपलियां धःकाथं-‘श्रेस होल्ड सम्बन्धी व्यवस्था हिलय्गु-ल्हवनय्गु खायें आयोगनपां छुं हे सल्लाह जुगु मरु । आयोगं श्रेसहोल्डया मस्यौदा गथे खः अथे हे तयो गृहमन्त्रालय छ्वयागु खः ।’ (कान्तिपुर २५ पुस)

मतसीमा अप्वयकेगु प्रस्ताव पिब्वसेलिं मधेसी दलता जनमत पार्टी जसपा व लोसपां नं विरोध याडा । आन्दोलन याय्गु चेतावनी नं बिल । राजनैतिक दल तय्सं नेका व एमालें देशय् नेगू दलया तानशाही ह्यतांगु थुयो वला । प्रजातन्त्रया पालिडः जूइपुं छगू छगू राजनैतिक दल बिचः या स्वतन्त्रता कुनयता हःगु मतसीमा खारेज याय्मः । संविधानय् मरुगु मतसीमाया कानुनी प्रावधान निर्वाचन कानूनं तयगु अप्रजातान्त्रिक जक मखु असंवैधानिक नं खः । व अप्रजातान्त्रिक प्रावधान खारेज मयातलय् जनता उकिया विरोधय् मदिक्व ल्वाय फय्के मः । राजनीतिकःमि, बौद्धिक समाज सकल पाखें मतसीमा खारेज याकेता सः थवयके मःगु थौया इलं फ्वडः च्वंगु दः ।

इति

रमापतिराज शर्मा

नेवाःतय सुवर्णकुमार विवाह धकाः सुवर्णकुमारयात थःम्ह
मह्यायमचा कन्यादान याइगु बिस्कं विधि दु । थुकियात नेपालभाषां
इहि याइगु धयातःसां खय्भासं बेलविवाह धयातःगु दु । थन खय्भासं
बेलविवाह धाःगु उलि सार्थक मजू । थन बेल (ब्याः) अवश्य माः ।
श्व सौभाग्यया प्रतीक खः ।

१. थन इहिया अर्थ विवाह हे खः । धाये, इहि श्व ब्वनेबेलय् संस्कृतं
वि तद्भव जुइबेलय् नेवाः भासय् इ जुइगु दु । श्वयात थीथी
खँवः लुमंके ।

१क. गथे - गणेद्यःया पर्यायवाची विनायक । श्वया क यात
लिकयाः ब्वनेदु । गुबले श्व विनाय जुइ । श्व हे वि दुसुनाः इ
जुइ । अले इनाय् इना जुइ । थुकथं गनेद्यःया इनाद्यः धकाः
बांलाक धयावःगु दु ।

१ख. वितान > इलां । छं नं द्यःया च्वय् ली, सिज, कापः आदिया
इलां प्यनाः वयाच्वंगु दु । श्व हे इलाया पूर्वरूप संस्कृतं वितान
खः । आः वितान > इलान > इलां कथं जूगु दु ।

१ग. विज्ञापन > इनाप । भीसं पुलां भाय्या इनाप आः वर्तमान
भासय् नं बांलाक छ्यला वयेधुन । श्व इनाप आः विज्ञापन >
विनाप > इनाप जूगु थन लुमंकेबहः जू । थन शब्द जक परिवर्तन
मखु, अर्थ हिलावंगु ब्वनेगु जुल ।

थुकथं हे इहि नं विवाह > विहा > विहि > इहि जुल । थुकिइ मेगु पाल
छगः नं लिस्वानाः इहिपाल धकाः नं पुलांभासय् छ्यलावःगु दु ।
स्वस्थानी बाखनय् सती विवाह यायेन्ह्यः महादेवं थये धाःगु दु - जि
आवतक नं इहिपाल मधुडनि आदि ।

२. इहि शब्द छ्यलावःथाय्

२क. इहिमचा - इहि याइम्ह मचा । इहिमचा छ्यलाया हात्वाः
इहिमचा पालुंचा जासि खुनिचा । जगनाद्यः के इहि यानाः न्हाय्
थुक थुक सां ।

२ख. इहिपर्सि - इहि याइम्ह मचायात सिंकीगु पर्सि । इहिपर्सि छे
थःगु हे किसिमं ध्वःध्वः दुगु श्व ह्याउंगु पर्सि खः । श्व निगू
कथंया दइ । छगू च्वय् न्हयथना अनुसार हे जुइ । मेगु थुकिइ छगू
बिस्कं किसिमया बुट्टा दुगु जुइ । थुकियात द्यः दुगु इहि पर्सि धाइ ।
श्व पर्सि परम्पराकथं तां तयाः थाज्या याइपिन्सं हे थाइगु खः ।
छता खं, श्व पर्सि थाइपिन्सं नियमकथं द्यालानाः नीची यानाः
थायेमाः धाइ । उमिसं श्व नियमयात आस्था तयाः नियमपूर्वक
पर्सि थाइ । थौकन्ह्य् न्हयागु नं व्यापार जुइधुंकूगुलिं थये नियम
जुइ मजुइ, धाये थाकुइ धुंकल । अले श्व पर्सि नं थिकय् जुइधुंकल ।
उकिं श्व पर्सि छत्वाः खुनाः छबाला छबाला जक हिनाः नं इहि पर्सि

सिनेगु जुइधुंकल । मेगु खँ, थौकन्ह्य् वसतं पुनेगु फछिं फतले
मचायात ई ल्वयक बांलाक वसः पुंका ह्येगु नं जुइधुंकल । द्यः दूगु
थानातःगु इहि पर्सि इहिमचा नकिं जुयाच्वनीपिसं सिनीगु पर्सि
खः ।

२ग. इहियज्ञ - इहि याइबेलय् याइगु यज्ञ (जग्य) ।

२घ. इहिजा - इहिया न्हयथुकुन्हु थः थितिपिंथाय् सः ताः नकिइगु ।
इहि यायेन्ह्यः थःथितिं भिकामनाय् नकिइगु जा । थुबेलय् थःथितिं
छ्येय् सगं, धौ (कापः) सगं नं बिइ । श्वयात नकेब्वने धकाः
धाइ । इहिजायात पयनंजा नं धाः ।

३. इहि यायेगु कयतापूजा, बुसंखा थें पारिवारिक मजूसे यक्व
सामूहिक ज्याइवः जुइ । थये जुइबेलय् इहिमचात ५० म्ह, ६० म्ह
नं दयेफु । थुकिं म्हो नं जुइफु, उप्वः नं जुइफु । श्व इहि न्हापा
न्हापासा थः मनसुवाकथं मूइहि याइ । इहि मुंकिइम्ह छम्ह श्रद्धालु
अले वया कजि जुइम्ह जजमान दयेमाः । आपाः यानाः वया छँय
इहि यायेमाः म्ह मचा दयाच्वनिइ वयात इहि यायेमाःगुलिं नं थये
इहि मुंकिइगु खः । थन सकसियां थः इहि यायेमाःम्ह मचा इहि
यायेहइ । थये सामूहिक इहि याइबेलय् न्याम्ह, गुम्ह नं जुइफु ।
मूनकिं थये तया दयेफु । उकिइ उप्वः अधिकार श्व मूनकिंतय्त
दइ । उप्वः अधिकार धयागु दुगुया सी काइथाय् अथे हे न्हापां ज्या
थुपिं पाखें जुइ आदि ।

४. इहि मचायात म्हतिं म्हतिं सामान्यकथं माःगु ज्वलं

४क. सापा ख्वाः - चित्रकारी च्वया हइगु भ्वंपा ।

४ख. कुम्हःका - कुमारी मचां प्यना तइगु का । थुकियात हलुखं
छिना तयेमाः ।

४ग. तिंकथि नित्वाः - क्वलाछि स्वयाः भचा अप्वः ताःहाकः
तइ ।

४घ. भुइसिन्हः प्वःचा

४ङ. ब्याः छगः

४च. सलापा

४छ. अथे हे ज्यःनां लप्ते, ग्वय्, ताय्, आखे, ध्यबा, सन्या,
मिकुसिं, चि- पालु, चाकु, सूजःप्वः (संस्कृतं सूर्यफल), मलंप्वः (संस्कृतं मदन फल) धाइ ।

४ज. पूजा जु छजु

५. श्व इहि निन्ह्यंजु जुइ । न्हयथुकुन्हु दुस्व अले सातिकुन्हु कन्यादान ।
५क. दुस्वखुनु बयरं श्राद्ध याइ । स्वनिगलं पिने बयर उपलब्ध
मजूथाय् बयरं श्राद्ध याइथाय् सतबसि तयाः नं श्व श्राद्ध याना
वयाच्वंगु दु । कन्यातय्त किगो तिंकेमाः । यथाकर्मय् कुम्हाः त्वालय्

चा फ्याः वनेमाः । थन अलिङ्गःया पूर्वरूप विशेष गवःजा ज्वलं
महाद्यः भावय् विधिवत् पुज्यायेमाः । अले छम्ह कुम्हाःयात
स्वस्तिकासनय् तयाः श्व महाद्यः रूपया चागवारा श्व कुम्हाः यात
बियाः, सगं बियाः, फेतां चिकाः सिफार्तिं थ्यंक यानाः अर्चन जुइ ।
थन वः पितं गवाः मसला नं इना बिइमाः । ब्राम्हणपूजा नापं
जोशी, आचाःजु, शिवाचार्यपितं यथा श्रद्धा दक्षिणा बिइ । जल,
अभिषेक, स्वां प्रसाद ग्रहण याइ । चा फ्यायेगु ज्या धुंकाः इहि
मुनिइगु छेय् वनाः थनया स्वां सकसितं बिइ । आः इहि मचातय्त
दुस्वकां वाइ । श्व दुस्वकायात शतवृद्धिका धाइ । च्वय् न्ह्यथनाथे
तिंकिथि छपु मचां न्हुइकिइ, छपु छ्यनय् तयाः श्व तिं सहयोगीपिसं
ज्वनातइ । आः पुरोहित व सहयोगीपिं च्वनाः छ्यनय्या तिंखय् का
गथि चिनाः तुतिया तिं तक हयाः दुस्वका वायेकिइ । श्व १०८ तु
हिनाः वाय्काः ज्या गाकिइ । मुख्य वायके ज्या १००तु हिनेगु नामं
श्वया नां हे शतवृद्धिका धकाः धाःगु खः । थथे प्रत्येक इहिमचातय्त
दुस्वका वायुकेमाः । अले यवोदक यानाया स्वां कायेमाः । श्वयां
लिपा नकिनं लसकुस यानाः थाय्भु नकेथाय् यंकिइ । थाय्भु ज्वरय्
याइगुलिइ दुगुया सिउ ~ स्यू नं तया बिइमाः । श्व थाय्भु ज्वरय्
यायेगु इहिमचाया नकिं जूपित जुइ । मेपिन्त सामान्यकथं जुइ ।
बज्येपिसं थन जा थुइ । श्व जायात दुस्वजा धाइ । श्व फुक्क
बज्येपिनि ज्या जुइ । दुस्वजा फुक्क सामिष जुइ । श्व दुस्वजा
नइबेलय् पुरोहितं वाक्य ब्वनाः छः छायाका बिइमाः । सूर्यब्व अले

कलःब्व नं तयेमाः । सूर्यब्व नयेन्ह्यः छः छायेधुंकाः आमिष सूर्यब्वय्
पूजा यानाः सुर्द्यःयात निभाः दुथाय् छायेगु जुइ । आः पञ्चग्रास
नापं दुस्वजा ल्वसा तृप्त जुइक नइ । नुसुले धुनेवं कलःब्वय् मत
च्याकाः नकिंपिन्त पुज्याकाः कलः वायके छ्वइ । दुस्वः खुन्हु हे
कुम्हाःतय्सं इहियात माःगु कलश हइ । अले चाभारा सकतां हइ ।
श्व कलश भारायात पूजा यानाः लसकुस यानाः दुकायेमाः । अले
बहनीपाखे चित्रकारं श्व कलशया छः अनुसार थीथी रंगं चित्र
च्वयेगु याइ । धाये, सातिखुन्हु इहि कन्यादान यज्ञयात ब्वयेगु व
पूज्यायेगु श्व तयारी खः ।

५ख. कन्हय्खुन्हु (कन्यादान) इहि मचायात इहि पर्सि सिनायंकिइ ।
ल्वय्क समाः यानाः वसतं पुनाः इहि मुंकिइगु मण्डपय् साइतया
न्हापां थ्यंकिइ । आः इहि मचातय् न्ह्यथुखुन्हु वाय्कातःगु दुस्वका
शतवृद्धिका हलुखं म्हासुक छिनाः अले ज्यःनां लप्ते थीथी ज्वलं -
ताय्, चाकु आदि प्वः चिनाः दुस्वकाय् चिनाः श्व क्वखायेमाः ।
अले सापाख्वाः छपाः नं । छ्यनय् तयाः ह्याउंका पसुकां म्हासतय्
चिइ । श्व बांलाक छ्यनं कुतुं मवनिइकथं चिइमाः । श्व सापाः
ख्वाः कुतुं वन धाःसा कर्म कुतुं वंगु धयागु धापू दु । मचातय् मांबौ,
जहानपिं नं थन नापं दयेमाः । थौं नं म्हागःया ज्वलं हयाः बयरं
श्राद्ध यायेमाः । आः इहि यज्ञपद्धतिकथं यज्ञपूजा, अग्निस्थापना
थीथी छः पिनि हुनिं कलशार्चन, घृतहोम, ब्रीहिहोम यानाः यथाकर्मय्
थुखे इहि मचातय्त कन्यादानया क्रमं पूजा याइ । लसकुस ईका

सच्छिव इयगुगु स्वप पौ. ब.छि पौ(पाक्षिक)

पःका रक्षाक्रमं मिमिचा ~ भालिंचा ~ लिबिंचाय् तइगु वा, गूत, क्वःचिकं, कचिला छक्, गोबर, किसलि तइ । लसकुसकथं मचात साला यंकाः लुसि ध्यंके यनिइ । निनिपिसं लुसि फयेगु ज्या जुइ । थव ज्या सिधयेवं सर्व व सौ तयाः म्वःलुके भावं पियाः हानं लसकुस याना ह्याः थःथःगु आसनय् हइ । ख्वपय् लसकुसनिसैं सिफार्तिथ्यंके बज्येपिसं हे याइ । थन कलशय् दृष्टि कंकेगु ज्या चित्रकारी याइ । अले सुवर्णकुमार अले ब्याः पुज्यायेगु ज्या शिवाचार्य याइ । थन साइत निगू दइ । छगू सिन्दुरारोहण, मेगु सुवर्णकुमारयात थः म्हाय् कन्यादान । न्हापा सिन्हःछा भीथाय् बज्येया ल्हातं जुइ । धाइ, थव सिन्हः बत्ता छःयात न्हापां पुज्यायेमाः । थव पुज्यायेगु ज्या जोशी (नन्दिकेश्वर) जुं याइ । इहि मचा तःम्ह दइबेलय् बज्येपितं नं मद्दत बिइमाःगु दु । बौ व इहिमचा च्वनाः द्वाफोस्वां, सादुरु सकतां ज्वलं दुगु शंखं सुवर्णकुमारयात अर्ध बिइमाः । थथे धुनेवं आः बौनं कन्यादान यायेगु शुभ मुहूर्तं जुइ । थुकिइ लःधाः दुरुधाः तयेमाः । बज्येनं लःधाः तःसा मुख्य नकि नं दुरुधाः तयाः बौनं थः मचा सुवर्णकुमारयात कन्यादान बिइ । थुकिइ बौनं कुशया अंगू न्ह्यायेमाः । अथे हे सकतां यायेत तिलकुश लः कयाः हे थथे कन्यादान जुइ । थथे यायेत सुवर्णकुमार व प्रत्येक इहिमचाया ब्याः दुगु बाताय् पुज्याकाः कन्यादान जुइ । अले कन्यादान प्रतिस्था नं बीगु जुइ । कन्या मचाया बौ मदुसा मामं बिइ । मां बौ निम्हं मदुसा मचाया दाजु बाय् जहानपिं न्ह्याम्हसिनसां बिइ । मेमेगु न्ह्यागु नं धार्मिक कर्म छांलानाः जुइ । तर मचायात फलिंबजि नके धुंकाः लि तिनि थव कन्यादान जुइ । फलिंबजि नके ज्वलं ताय्, धौ, जेरी, स्वारी आदि जुइ । थव फलिं बजि धाःसां थुकिइ बजि मदु । कन्यादान धुंकाः इहिमचातय्त यज्ञ परिक्रमा स्वचाः चाः हुकिइ । थवयात न्ह्यगू क्वय्चात प्वतासं च्वयाः मांगलिक ग्वाःपा न्ह्यपा, ग्वय् न्ह्यगः, लवं न्ह्यप्वः अले न्ह्यगः दक्षिणा तयाः इहि मचातय्त न्ह्यपलाः छिकिइ । अले ल्वहंमास ग्वः गू माय् तयाः ल्वहंमामचा तुतिं घिरिघरि याकेमाः । थथे थुकथं चाः हिकेबेलय् बज्येयात मचातय्सं लं पनेगु याइ । अथे हे कुने कुने सुवाः, अलिंछः तयाः उमित थव भागि याकाः थथे शुभ परिक्रमा जुइ । आः बाहां छुइगु ज्या जुइ । छः पिन्त नापं मचायात नं बाहां छुकिइ । थुकिइ थाय् स्वयाः सर्वाजाकि हिसाबं निना कयाः थव बाहांब्रीहि निमन्त्रित पुरोहित, जोशी, आचाः, तिनि सकसियां इना काइ । जहानपिं नापं इहिमचातय्सं नं जज्ञ भिक्षा बिइमाः । निमन्त्रित पुरोहित, बज्येपितं नं सकसितं दक्षिणा (मू दक्षिणा, भुइसिन्हः, दक्षिणा) बिइ । इहि मचातय्त सलापास हे बान्ह छुना बिइ । थुकथं प्रत्येक इहि मचातय् थव सलापा दये हे माः । मुख्य कजि जूम्ह यजमानया थः श्रद्धां मचातय्तसगं तिकाः ह्याउँकापः लःल्हायेगु थव नं शुभ व फल देय कर्म धाये । फुकसियां कलशया जल, सिन्हः, सगं प्रसाद नं काये । विशेष मेगु लुमंकेबहःगु खँ आः ब्रम्हा विसर्जन याये धुंकाः ब्रम्हा

थःगु लोकय् बिज्याइ धयागु अर्थय् ब्रम्हा कलश छैया पलिइ च्वय् यंकाः ब्रम्हाया लः प्वंकाः ब्रम्हा कलश जल आः पलिं हायावइ । अले इहिमचात सकसियां थव जल कयाः थःगु म्हाय् हाः हाः यानाकाइ । आ लसकुस यानाः मचातय्त नयेथाय् तये यंकिइ । थौया (कन्यादानखुन्हु) भोजन निरामिष जुइ । अथे हे निक्षार (चि मद्दगु) भोजन जुइमाः । थव मचात थःथःगु छेंय् लिहां वनिइबेलय् छेंय् नं भिक्षा बियाः दुकाइ । मूल पुरोहित व पुरोहितया सहयोगी सफू स्वइम्ह, जोशीजु, आचाःजु, शिवाचार्य, चित्रकारी, कुम्हाः, नापित अले बज्येपिं, लँ पनीपिं बज्येपिनि मचात थुपिं फुक्क निमन्त्रित वर्ग खः । थुकिइ तिको, दक्षिणा काइपिं अले दस्तुर काइपिं तिथी दु । बःजु, जोशीजु, आचाःजु, शिवाचार्यजु तिको, दक्षिणा काइपिं खःसा चित्रकार, प्रजापति (कुम्हाः), नापितत ज्याला अले दस्तुर जक काइपिं जुइ । थन बान्हं छुइगु अन्न सकसियां इना काइगु जुइ (नापितं बाहेक) । यज्ञ होम धकाः बुसंखा, ब्रतवन्ध, इहि, ज्याःजंक्व व मेमेबेलय् नं याइ । थुमि प्रत्येक जज्ञया ज्या अनुसार नां फरक जुइ । आ. थव इहि यज्ञया नां संयोजकाग्नि खः । धाये सुवर्णकुमार व इहिमचातय्त संयोजन अथवा ह्वना बिइगु ज्या जगुलिं थव यज्ञया नां संयोजकाग्नि जगु खः । ६. इहिज्या फुक्कं सिधःसां थव इहिमचातय् थःथः दिगुद्यय्के दिगुपूजा याइबेलय् इहिमचा छय्के दूतयेमाः । थथे दतइबेलय् सलापा नं दूतयेमाः । दूतइगु दिगुपूजाया यथाकर्म खः । यथाकर्मय् थुमित लसकुस याना ह्याः ईकापः कां गालाः पुज्यानाः किसली ज्वंकाहयाः छःयात किसली छायेगु जुइ । आः दिगुद्यय्के छागः बलि बिइत थव दुगु संकल्प याइ । अले नापं इहिमचापाखें हंसबलि बिइमाः । थव हे हँय्चित नं संकल्प यानाः मू हाय्काः छःयात बलि बिइ । दिगुपूजा न्याय्के मफूपिनि नं इहि यात धायेवं करालि पूजा जक सां यानाः नं हंसबलि बियाः दिगुद्यय्के इहिमचा सलापा, सापाख्वाः भ्वं नापं दूतयाः छय्के छायेमाः । आः थव हंसबलिया छ्यं छेय् वनाः भ्वय् नइबेलय् सकसियां थकालि क्रमकथं दुगुया सी काइबेलय् थव हँपचिया छ्यं इहिमचायात बिइमाः ।

७. नेवाःत सालाखालां ससतिक्क व नापनापं च्वनेगु प्रवृत्ति दुपिं छगू समूह खः । तर थथे सदां व्यावहारिक जुइ मफइगु जुल । बाध्यतां, अले स्वेच्छाया कारणं सतिइपिं नं तापाक्क च्वंवाच्वंगु दु । छखें थुमिगु संस्कारसंस्कृति परिवर्तन जुइगु यक्व स्वये खने ददवःगु जुल । थव गुलिं थाय्बाय् थीथी समूह जातितय्गु सहवासं जगु खः । अयनं भीपिं नेवाःत खः धयागु भावना धाःसा गुलिकथं ल्यनाच्वंगु दु । थुकिइ इहि यायेगु संस्कार व्वनेथाय् बांलाक व्वने दइ । थन गुम्हं नेवाःतय् थःगु कूल लुमंकाः पिने तापालं निसैं थन (यँ, यल, ख्वप, भ्वँत, पन्ति आदिसं) वयाः इहि या वइ । अथे हे थथे थुखे वये मफयाः थः पुचः मुनाः पिनेया नेवाःतय्सं थःथाय् इहि मुंकाः शुभकार्य यानाच्वंगु नं बांलाक दनि । इहिज्याया पुरोहितपिं

सच्छिव इयगुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

वनाः इहियात सम्पन्न यानाः वयाच्चंगु दु । इहि यायेगु थन ऐतिहासिक मनं थथे थुइकाः वनेमाःगु आः दकलय् महत्वपूर्णं जुइ । तर, थाय्बाय्कथं यक्व स्थानान्तरण जूगुलिं थन स्वनिगलय् थें कुम्हाः, चित्रकार, अथे हे मेमेपिं थीथी ज्याकःमित अन मदयाः छुं परिवर्तन नं बाध्यतां अवश्य जुइ । अयनं फक्व नं मू खँय् बेल नाप सुवर्णकुमार विवाहज्या धाःसा सुचुपिचुयचु हे जुइ । अले यथासम्भव थितिरीति नं सुरक्षित हे जुयाच्चनिइ । इहि यायेया विधिविधान, वया संस्कृतियात संजीवित यायेगु आवश्यक । अले श्वया रूपयात यजमान पुरोहितपिसं अभ्र दुग्यं थुइका वनेमाःगु नं श्व परिवर्तित इलं म्हाच्चनिइ । गुकिइ अनेवाःपिसं नं नेवाः म्हासिइके इवल्य् थुकिं यक्व ज्ञान कायेदइ । स्वनिगलं बाय् ऐतिहासिक नेवाः बस्तिं पिने इहि मुंकाःइहि याःसां सकलै रकमित थन व्वना च्वने थाकुगुलिं यक्व रकमित स्वानाया कर्म त्वःताः वने मालाच्वन अयसां यथासम्भव पुरोहितं यानाः न विधित्नुटि मजुगु जुइ । अले थनथाय् लुमंकेमाःगु इहिया मुखँ पुरोहितपाखें संभव जुइफुगु खं त्वःफिइ मखु । थुकिइ अनिवार्य खं दुस्वः यायेगु, बयर श्राद्ध यायेगु, दुस्वःका वायेगु (शतवृद्धिका वायेगु) व थाय्भु नकेगु नं जुइ । कन्ह्य् खन्हु यज्ञहोमया नापं यथाकर्म्य सिन्हः छाये यायेगु अले सुवर्णकुमारयात कन्यादान बीगु श्वयां न्हयः फलि बजि नकेगु आदि त्वःफिइ मखु ।

८. श्व सुवर्णकुमारलिसें विवाहं यानाः वया खास पुरुष सुवर्णकुमार जूगुलिं वयां लिपा भाःत सीसां व विधवा जुइम्वाः धयागु नं कथन दु । धाये, भाःत सीसां वं मेम्ह पुरुषलिसें विवाह यायेगु दोषयुक्त मखु । पुनर्विवाह वैध जुइ । नेवाः मिसामचात थुकथं विधवा जुइ म्वाः बेल्य् नेवाः भासं विधवा धायेगु थःगु खँवः म्दु । विधवा संस्कृत खगवः खः । मेगु खँ, श्व इहिया महत्व स्थिर सौभाग्य प्राप्तिइ दु । अले वं खास पुरुषलिसें ब्याहाः सम्पन्न जुइथाय् नं वयात थुकथं अर्थ छ्यायेबेल्य् थन सुवर्ण लुं जक मखु, शतपात्रम्ह श्वया पर्यायवाची जुइ । कचि उमेर कुमारावस्था हे जुइ । उकिं लुं नं कचिल्लुंयात महत्व बियातःगु दु । धाये, आः कचिल्लुं हे सुवर्णकुमार जुइ । थन कचिल्लुं धायेथाय् व्वकिलुं धकाः नं धयावःगु दु । सुवर्णकुमारया रूप काःम्ह नारांछः हे जुइ ।

९. इहि नेवाःतय् मुक्कं थः दुने पूर्ण संस्कारया कर्म खः । अले थीथी संमत कथं नं थुकियात स्वयेव्वने खँ दु । छःया ब्याहाः सन्दर्भकथं थन इहियात न्हयव्वये-

विवाह यायेन्हयः सतीदेवी नारांछःयात क्वः छिनातःगु खः । फुक्कं विधिविधान नारांछःयात हे जूगु खः । दक्षप्रजापतिं सतीदेवी नारांछःयात कन्यादान बिइगु वाक्य थ्यंका कायेधुंकाः नारांछवं थःगु लहातय् फया मकासे महाद्यःया लहातय् लाकल । थुकथं सतीदेवीयात महाद्यःया विवाह यानाकाल । व हे सतीदेवी हिमालयपुत्री जुयाः जन्म काः बिज्यात । थन नं हिमालयं पार्वती बियाछ्वःगु उमेरय् थ्यनाः क्वःछ्यबेल्य् नारांछःयात हे क्वःछित ।

विधिविधानं नारांछः यात कन्यादान बिइकथं हे जुइ । पार्वती विवाह यायेत नारांछः पक्षयापि छः पिनापं नारांछः विवाह मण्डपय विज्यात । पार्वतीया सखीपासापिसं श्व ज्या पार्वतीया ईच्छाविरुद्ध जगुलिं वयात सुचुके यंकातल । अले हिमालयं थः म्हाय् पार्वती नारांछःयात मव्यूसें लिपा महाद्यः नापं विवाह याना विज्यात । स्वस्थानि व्रत च्वनाया फलं पार्वती महाद्यः पुरुष लाःगु बाखनय् बांलाक व्वनेदु ।

श्व बाखं निगुलिं ल्वाका स्वयेबेल्य् नारांछःयाके च्वंगु भिअंश नापं महाद्यवं थथे सती व पार्वती ब्याहा यायेदत । अथे हे नेवाः कुमारी मचाया विवाह नं थन सुवर्णकुमार नारांछःया भिअंश शिव भावया मनू पुरुषयाके स्वथना । थथे ह्वंकेगु ज्याया नापं विवाह जुइ । अर्थात् नेवाःतय् म्हायामचाया ब्याहा विधिविधान सुवर्णकुमारयात बिइगु ज्या संयोजकाग्नि जज्ञ (इहि जग्ग) थ्यंका यानाः श्व विधि पूर्ण जुइ । थुकथं सुवर्णकुमार विवाहयात व्वने छिंकया पाठ्यखं दु । अले लिपा छम्ह नेवाः पुरुषलिसें ब्याहा जुइ । सतीदेवी व पार्वतीया ब्याहाया क्रमं हे नेवाःतय् खास ब्याहा नं थुकथं जूगु श्व खँ सुस्मरणीय जू ।

१०. श्व सन्दर्भय् वःगु सुवर्णयात हानं व्वने । सुवर्णया शाब्दिक अर्थ भिंगु रंग खः । धातुइ दकलय् भिंगु अले उप्वः मूवंगु जुयाः हे श्व सुवर्णया अर्थ लुं जूगु खः । थुकथं वर्णया अर्थ रंग खः । अले वर्णया अर्थ जात धायेगुलिइ नं लाः । धात्थें श्व विभाजनय् प्यंगू विभाजन दु । श्वया नां ब्राम्हण, क्षेत्री, वैश्य, शूद्र । थुकथं थन सुवर्ण धकाः वरपुरुषलिसें विवाह जुइबेल्य् थः दुने असल वर्णलिसे विवाह जुइमा धयागु नं श्वया तात्पर्य जुइ ।

११. इहि बाखं थीथी दयेफु । उकिया दुने लुमंकेबहःगु चिहा बाखं च्वयेगु उपयुक्त जुइ । गथे - छकः महाद्यः पार्वती निम्ह आकाशमार्ग थःगु थःछें जुनाः चाः ह्यू बिज्याःबेल्य् मुदा न्हयःने तयाः छाति दायाः वया कलाः ख्वयाच्वन । श्व खनाः संवेदनशील हृदयया पार्वतीमाजुं तसकं नुगः मछिंकाः महाद्यःया न्हयःने व विधवा मिसायात सधवा जुइके मज्यू ला धकाः चर्चा यात । महाद्यवं लिसः बिल, जन्म जूपिं सी हे माः । उकिं व मिजं मरण धर्मय् वन । श्व स्वाभाविक खः । श्व खँय् चर्चा याना च्वनेमाःगु म्दु । आः भ्नी थःगु हे ज्याय् वने धकाः महाद्यवं लिसः बिल । तर पार्वतीमाजुं महाद्यः यात हानं अनुरोध यात । जिगु थःछँयेयापिं म्हायामचा, भौमचा थथे वैधव्य दुःखं मुक्त जुइगु छुं उपाय म्दु ला ? श्व ख्वयाच्वंम्ह विधवायात वैधरूपं हे सधवा जुइ दइगु अवसर दयेमाः । थज्याःगु दुःखं मुक्त जुइमा धया बिज्याः गुलिं महाद्यः पार्वती निम्हेसियां सल्लाह यानाः इहि यायेगु वैध विधि दयका बिज्यात । श्व हे वैध विधि नेवाःतय्गु परम्पराय् दयावंगु खः । गुकिं वैधव्य दोषं मुक्त जुये दइ ।

वंगः सिमां थर्क्य् जूगु सः जि

पूर्ण वैद्य

थौया श्व ई-

वंगः सिमा पालाचवन

छथ्वः मनूतय्सं

थः थः गु कवाफ बुकेया निंतिं

थः थः गु चुपिया दाफ दयेकेया निंतिं

बम गोलिया प्याकिङ्ग बक्स देकेया निंतिं

विशाल वंगः. सिमा बुया वडुगु सम्भावित थासय्

ततः धंगु ल्वाभःया ज्यास दना हयाचवन

ग्यानापुगु रसायनिक अस्त्रागार !

ताताहाकःगु मनूतय् लँय्

जब वंगः सिमाया शीतलता है तनावनी

थः थः गु अहम्या गरमं हे क्वाःगु छ्यनय्

तथागतया प्रेमय् व मैत्री थासय्

संत्रास व निर्मम हिंसाया कंकं बुया वयाचवन

श्व हे कं भवँतय् बेलुनया ग्लोब खः

श्व जि चवना चवनागु छँ !

चान्ह्य् वयाः -

गलय् दनाच्वंपिं बखुंतय् गःपः स्वय् ह्युह्युं

भोला जायेक श्व शहरं नकतिनि

छबथां मचात वनाचवन

होटेलया मालिकपिंत हिंसा मिया नडुपिं मनूत !

स्वार्थ व क्रूरताया हिंसक पञ्जां

आखिरय् सिङ्गु ला बखुं हे मखा !

गिद्ध व सतांचा ज्वनीम्ह हे सु ?

थौ चान्ह्य् चैत्य थुनातल -

उकिया दुने च्वंगु मू वंगु रत्न-धन लाका यंकातल !

खःला, मनू हे खः - गुम्हसिनं

थःगु मू वंगु सम्पत्ति थुनाः

श्व बस्तिया दथु दथुं

मनू वडु वनिङ्गु थासय्

चैत्य दयेकाः वन,

वंगः सिमा पिनाः वन ।

तर थौं मनू दुनेया व मनू तना वनाचवन

व दुनेया चैत्य दुना वनाचवन

अन छथ्वः द्रहंत फ्यतुना चवन !

अन छपुचः गिद्धत जुयाचवन !

लँय् ववं थौं जि गन थ्यन,

अन ग्यानापुपिं द्रहंत ल्वानाचवन

छचाः ख्यरं मनूत टीन थानाचवन

प्यदुवाः न्यादुवाः लँ स्वानाच्वंग श्व न्हूसतक !

न्हू सभ्यताया बजार !

जा ! आकाभाकां स्कूल वनेत वःम्ह मचा छम्ह

द्रहंया न्यकुलिं तसकं घाःपाः जुयाः अनसं चातुवात

श्व स्थितिइ - मनूतय्सं अन

न द्रहंत ख्यायेफु !

न मचायात ल्हवनाः कायेफु !

? ? ?

सिकिस्त घाइते जिगु भविष्य !

अहंकारं मिखा मदुपिं द्रहंतय्सं

आः न्हुइ ला ! अले न्हुइ ला या

छगू सख्त भयावह सम्भावनां

जितः इकुसे चवना वयाचवन,

मन भाराभारा मिनाचवन

श्व क्षण !

मानौ, थौं जि हे व म्वय्हिलातः म्ह बखुं खः

जि हे व अचेत ग्वारातुला च्वंम्ह मचा खः

वया आः तक धुकधुकु संगु नुगःया सः

गुगु द्रहँया धारधुर ल्वापुइ ताये मदया वनाच्वंगु

जि व हे पालाच्वंगु वंगः सिमाया थर्के जूगु सः

छाय् भःभः न्हुया थःगु समूहया आश्रय

मालाच्वंम्ह घाःपाः जूम्ह बखुंया सः !

(ग्वय्स्वां ८:६:११०९)

नेवः समाजय काचिकं नडुगु नसा ज्वलंसं छपुलु

आशाकुमार चिकंबञ्जार

आदिम कालया इतिहास प्वलः स्वयगु खःसा मिया आविष्कार जुय हौं काचिकं नडुगु मनुया बानी हे जुल । अःनं पशुत मांसाहारी ला नडुपुं थजु वा शाकाहारी धायँ नैपुं थजु मनून बुकः मनकसां काचिकं हे नैगु जुल । श्वहे मिखं याडः नं मनुं सभ्यताया छताकी गला दक मधःसें मगा । अलय मिथक काथं प्रमिथसं थें स्वर्गं मि खुयो हः गु धःसां गतां सुजद्योया चकों लिभःलं पुड गतां आङ्गलासं थें मिं न्वयकः बियानिं प्रमिथसया कल्पना जुगु खःला ? अलय पहाड्या चवकां नेगः ल्वहँ कुताँ वयो ल्वाडः मि प्याहाँ वयो गांगु धांजा छ्वयो मिच्यागु दक मानव समाजया विकासय् धायो तः सां नेवः समाजय काचिकं नैगु धःसा आदिम समाजया अवशेष धाय् मछि । मनूया बुद्धिं काचिकं नयगुलि हे म्हुतुता सबःजक मखु जिवयता नं भिंकगुलिं भी पुखां थजगु नसाज्वलं दयकः भ्वयखय् घासा काथं छ्यलः हगु खः मधःसें मगा । अलय भ्वय नडुगुलि व भ्वय ज्वरय् यायगुलि नेवः तयूता फ़ैमखु धायो तः काथं भ्वय ज्वलं खय् नं काचिगु घासा या थःगु हे थाय् दः ।

काचिलाः

नेव-समाजय काचिला त्यायगु छगू विशेषता नं दः । काचिगु विशेष याडः नलुगवँः याता चुपिचां त्वाकलय् त्या त्या याडः चुं चुं याडः उकि मःकाथं मसला तयो न्ह्याड मूचिकं क्वाकः मि ह्वाडः काचिला खय् लुडः दयक नैगु चलन अपः गुथिया भ्वयं व छँ जःपुं मुडः नैबलय् नडुगु चलन दः । अलय नसा ज्वलं पसलय् अः तक नं थुगु परिकार ल्यं दः नि ।

जः लाँः

जायँ च्वंगु छँगु च्याडः मर मसला तयो ताडः काचिकं नैगु ला जलाँ खः । श्व मँ, दुगुयाय् ला अपलं जःलाँ दयकः नयगु या । श्व घासा स्वयो श्वँ भुः दिकि बलय् नकयगु या ।

छुयाला

गर्दनयायगुला, मखुसा मेगु ला नं गसुखय सूच्याकः सु या मिं च्याक, छुयाला दय्की । थुगु छुयाला कयूता पुजा व गतां भ्वय हथुखुनुं छुयाला बु धायो भ्वँ हौं नकी । श्व बाबु वांकः छुडुगुलिं श्व मरमसला नं गाक्क पालुक दयककिगु छगू नेवः तयूग विशेष परिकार मध्ये खः ।

अलय नवदुर्गा द्यो वं म्बाही व बिही काचिकं त्वसां सर्वसाधारणं धःसा थथे यागु खानय् मरु ।

लाभा-पालु

भ्वय ज्वलंखय् ख्वपय् चिकुलां मागु लाभामा ताडः वालः ब्व छुडनैगु चलन दः । गतां ब्व छुड मखु । चिकुलां जिउ क्वाकयगु ल्याखं थुगु नसा ज्वलं घासा काथंछ्यःगु पुखाया बुद्धिमता मधसें मगा । द्यो चाकुसङ्क्रान्ति निसँ छ्यलिगु यासां बिस्कातक श्व लाभामा वाल नैगु या । अलय लाभामि काचिकं (गनांपुकः) ताड, पालु क्वचा ताड, मुस्या सियो सम्हय ज्वलं खय् दकलय न्ह पां ब्व छुडः नयगु या । अलय मेबलय् नं लाभामिनैपुं धःसा मरुगू मखु । लाभा गरिवया अमृतजक धाई । नपां पालु नं आयुर्वेद काथं थी थी ल्वयखय् छ्यलयगु या । थुकीं जिवय् तागत ब्यूगु खाँ पुखां अनुभवं थुडकः हे थुगु परिकार भ्वयखय् छ्यलय् हःगु पुखाया बुद्धिमता हे खः । गुम्हासिं लाभामाय् हे ह कताड नं नयगु या ।

प्याजः

प्याज हः, गवः काचिकं नैगु मेगु ज्वलं खः । थौं कन्हेन्ह्यागुं घासाखय् प्याज क्वयकिगु चलन दःसां सलाद खय् प्याज काचिकं नं तयो तःगु दै । अलय तुडुगु प्याज मुत्ररोगया वास धायो छँ यखायो तैगु बाज्याया पालय तक खाडा । अः गव ?उलि खानय् मरु । मारीता तस्कं ज्वंगु प्याज धायो काचिकं व वाल नं नैगु चलन दः ।

लैँ

नेवः समाजय काचिकं नैगु मेगु वस्तु ख लैँ । प्वाथयूता निंगु धाधां प्वाथयूया विकार धकलं पिकायो विडुगु दकः लैँ नै । खय् भासं 'अदुवा खाइ सहर पस, मुला खाइ वन पस' अथे धायगु सभाय् वानयूता सास बांलाक विडुगुलिं पालु नयो हँ, गुडै वानय बलय जड्गली पशु धू, भालु वैगुलिं धकः वैबलय् ग्याडः बिसेवानि धायो लैँ नयो हँदक धायो तःगु खः । अलय लैँ व बजी तस्कं

सच्छिव डयगूगु खप पौ, बःखि पौ(पाक्षिक)

ज्वंगु नसा धायो ला व बजी प्वादांक नकी । बरु लै बजी नकय् मते गाक्क नकय् फैमखु' दक धाई । मेगु खः ख्वाख । लै या कपः च्वय चां च्वय वइगु पा ख्वख । ख्वखः (गनां ख्वाख) व मारी नं (गनां माही) प्वा दांक नकय् फै मखु धाई । नपां लैसि दुवा नं काचिकं नय्गु या ।

प्वाकय्चाः

प्वाकय्चा नं काचिकं नय्गु या । श्य अपः नलकीं पिसाव अपः जुइ धायो मचातय्सं लासाय् च्वफाइ धायो उलि नकी मखु । उकिं श्व पिसाव चाय्कीगु तरकारी खःला ?

तुकंचाः

विशेषथाडः आलुबाय हवलः तुकंचा म्वइगु इलय् श्व नं काचिकं नय्गु याई । मारीता घासा तुकं नं उलि हे ज्वं । श्व क्यातुबलय् जक नय्गु याई । अलय् म्वयो मः हाडः दाच्छिता गांकः सुकु खाडः तै । श्व फागु बलय् इयालय् यखाय् हैगुलिं 'इयालय दांकः तुकं मँ,.... दक होलीया म्यँ हाल तःगु नं दः ।

काचिमल्ता(मंता)

जा नैगु इलय अःनं मल्ता वाडाडः नैपुं अपलं दःनी । थुकी दिशा खोलय जुइगु धःसां गुलिसिया प्वा हील धायो नयमफै पुं नं दः । गुम्हासिं अचारय् वँ मतां काचिकं क्वचा क्वचायाडः नैपुं नं दः ।

धन्वोचा माः-

धन्वोचा मा अथे काचिकं नय्गु स्वयो मे मेगु घासाया देनय् म्वहिल हवल नय्गु चलन या । जिसा नं छगू अथेहे काचिकं कताडः नैगु खः ।

तरकारीया इवलय स्वयगु खःसा काचिकं नैगु थाय् काथं बिस्कं बिस्कं दः सां ख्वपय् जिं सिया काथं थथे दः । छिं नं थःगु बिचः तय् फै ।

भूतिः

भूति धे गुकिता पतः भूति नं धः । अजगु भूति काचिकं नैगु चलन अः सालुयो वान । श्व क्यातुबलय् भूति ग्वः मछातलय् जक नै ।

द्यो सिमिचाः

श्वनं काचिकं म्हुवचा सिनं जक नैगु छता जि खः । सिमी ग्वः मसः बलय् जक नय्गु याई ।

बकुला धेः

बकुला सलकिं बकुला माय् खाडः बकुला धे प्वलः काचिकं नय्गु या । श्वनं छताजि सागु बस्तु खः ।

कःछँः

कःछँ नेवः समाजय् अन्नया जुजु दक नं धाय्गु या । उकीं बिस्का बलय् कःछँ नय्मः धायो तःगु खै । कःचः या इलय् कःच कताडः माघ बलय् कःचः ब्वजा नःसां कःच काचिकं नं नय्गु या । अलय् कछँ पाकय् जुयो कः दयो कय्गु जुयानं कय्गु फ्वयो नैगु चलन दः । भ्वय् क्वचाय्कः सिसाबुसा नपां कय्गु तयो तःगु नयागु पचय् याय्ता व प्वाथय्या विकास मदय्केता दक आजुपिसं तस्कं बिचः याडः लै कय्गु, तु, क्वचा सिसाफलत तयो भ्वय् सिधय्केगु याडः तःगु तस्कं वैज्ञानिक धायो अः यक्व सिनं हिल मालः अध्ययन अनुसन्धानं धायो च्वंगु दः ।

सुपी कः छँः

शौकन्हैया हँगु पुस्ता सायड छ्वबा मरुसेलिं अलय् बुँई मवांसेलीं थुगु सुपीकःछँ धाय्गु मसिलला ? स्यूसा बांलानि । श्व छ्वबाय् नं पुयो हयो सुपी कःछँ कुडः नैगु चलन अः उलि खानय् मत । श्व नलकीं न्हयो वैगु धायो तः काथं थुकी छु तत्व दता व धःसा अनुसन्धानमा खँ खः । अलय गाजीपु नं ब्व ब्व स्याडः नयो न्हयो वयकी पुं नं दः । गुगु भ्रारा जुइबलय् नं सियो वा काचिकं नकय्गु या ।

दुरुफुरी लाजाः 'वा माया वा जिमिथाय् गामयँ वा'

दुरुफुरी लाजा नय्गुसा, जिमिथाय् गामय वा ॥

थथे दुरु फुरी लाजा छगू विशेष परिकार काथं थः मनं मायां नकिगु नसा काथं काय् छिं । अलय् लाजा छुयो वा माडः नं नय्गु या । लाजा धे नपां खाडः काचिकं नैगु लाजा छिप्य जुलकीं काचिकं नै मखु ।

ब्यांचा कौसीः

बुईं देमय् सैगु ब्यांचाकौसी थंकन्हे स्टबेरी थें खःसां थव अपलं चिच्या गवः । ह्योक पाकय् जुयानिं तिनि नय्गु याई ।

कःसु

दे मय् सैगु कःसु मा लिडः गवः जक सिल नैगु अः प्रदुषणं याडः थव माँ हे मदयो वान । नसा नय साइगु धायो थुगु कःसु मा नैगु चलन दः । नपां च्वाकं दे वहाँगःनं काचिकं नयो मुत्र ल्वय लानिगु धायो तःगु द ।

ब्वलैः

प्वथय् काँ (मुलु नं दः) दःम्हा पापु कडागु खोल दःम्हा ब्वलै दे सुय बलय् वैम्हा छताजि की खः । थवाता नं पापु कपः व काँ लिकायो काचिकं नैगु चलन दः अः ब्वलैतं मदयो वान । थव नलकीं मिखा त्यलाइ जक धाई ।

खासा

खासा धःसा नय घचःपुं अपलं दःसां बुईं म्हवसुपुं खासा वलकीं लाल पियो नयो छ्वैपुं खाडा । गुकीं स्यासी ल्वय लानी जक धाई ।

बुईंचाः

बुईंचा नं तुति, कपः, पापु लिकायो काचिकं नःसा अपलं छुयो वा सियोनय्गु याई । थवनं तागतया चिजधायो कुपोषण जू पिन्ता नकिगु चलन दः । बाबु बुईंचा (म्हवसुम्हा) व सुबुईंचा (सलह) जक नय्गु या ।

तुसीः

नेवः समाजय् मेगु छन् विशेष नय्गु यागु मध्ये तुसी नं खः । थवनं क्यातुगु इलय् हे नय्गु या । छातकीं पुसा तुसी

सच्छित्त डय्गुगु स्वप पौ, बःछि पौ(पाक्षिक)

याडः अचार दय्क नै । तुसी नं छताजि प्वथय्या निंतिं वास हे धाई । थव भिछ्यडः चाकलाक ताडः मल्ताचि तयो वा मतःसिं काचिकं हे नैगु बस्तु खः । तुसि दयकः बुकः नला धाय्गु उलि मन्याडा ।

अथेहे मेगु जिवय्ता निंगु वस्तु काचिकं नैगु 'पू' त नं छकः न्ह्यब्वय् माली ।

तुसिपुः

तुसिपु नं प्वलः नैगु चलन दः । थवनं पिसाब पोलय जूपिन्ता नकिगु धःगु न्यडा । न्ह्याक्व नःसां प्वा मजाइगु धायो तुसिपु प्वलः नैपिन्ता धाय्गु या ।

फसिपुः

पाकय् जूगु फसी स्यंकय् धुंकः उकि दुनयया छिप्य जूगु फसी पु नं पाडः प्वलः नय्गु या । थवनं काचिकं हे नै ।

तिकापुः

तिकापु धःसा छिप्य जूगु स्वं नपां गांकः तयो थाथा याडः वा छपु छपु लिकायो काचिकं प्वलः नय्गु या । थजगु पू मेचय् कै वैबलय् वा घाँटी कै वैबलय् नकय्गु या । अलय् गुम्हां गुम्हांसिनं रामतोसिया पु नं नय्गु या । अथेहे क्वँर नं काचिकं नइपुं दः ।

सिसाफलः

सिसाफला धःसा फुक्क धाय्थें काचिकं नैगु हे जुल । गनातक थजगु पंगु जातिया फल आम्र, आम्ली नपां काचिकं नय्गु या । सुन्तला, आमासी, स्याउ भोगते, केरा, इयाम्सी, पासी नं काचिकं हे नै । अलय् न्यापासी, धपःपासी धःसा हिमाखय् फिडः पाकय् जुया निं तिनि नय्गुया । अलय् ख्यें नं गुम्हांसिं काचिकं नय्गु या । न्ह्यागु थजु नेवः समाजय् गुगु परिकार व नसा काथं छ्यल वयो च्वंगु अपलं छ्यलिगु काथंया छुं वस्तुत न्ह्यब्वयागु जुल । गुकीं छिं नं थःगु बिचः तय्फः । वा सलला दक लाहातय् क्वलः जाकी नेगः प्यंगः काचिकं नयो स्वइगु, ससुदेकेय् छायो तःगु किगः मिखा तिसिडः नैगु, मेगु हे काथंया संस्कारय् लाइला धाय्गु मतिं उखय् पाखय् मिखा मब्वयागु जुल । थव सामान्य काथंया जुल । थुकीं वैज्ञानिक कारण छु दः धाय्गु पाखय् मिखा ब्वय फःसा अजनं बांलाइगु जुई गुगु स्वापु दः पिन्ता जिम्माय् त्वः तागु जुल ।

खवप नगरपालिकाया ज्या भवः त

दायँ छक जुइगु नपालायगु ज्याइवः

पुस २७ गते

खवप माध्यमिक विद्यालय, खवप कलेज, खवप कलेज अफ ल, शारदा मा.वि. व कलेजय ज्या साडः चवंपुं शिक्षक कर्मचारीपुं दाच्छिया छक नपा लायगु ज्या इवः काथं शनिवार काभ्रेपलाञ्चोकया धुलिखेल व पनौती उगु ज्या इवः सं हानय बहम्हा नेपाल मजदुर किसान पार्टीया नायो भाजु नारायाण मान बिजुक्छे (रोहित) जुं संसारय अपः पिथानिगु साफूत बाइबल, अमेरिकी स्वतन्त्रता आन्दोलन व रूसी अक्टोवर क्रान्तिया विषयया खः धायो दिल ।

विना प्रमाण व 'थथे जुइक' धायो अनुमानया लिधंसाय नुवाय मज्यगु खाँया सल्लाह ब्यसे वयकलं धायोदिल - अध्ययन दक्षता हासिल यायगु मतिं यायमः । जिंस्वय थथे थें च्वं दक मखु थथे हे खः धायो दसि नपां तयो नुवायः ।' ब्वनामिपिन्ता न्हूंगु विषय वा न्हूंगु विषयवस्तुया खाँ कानय मफूसा शिक्षकया योग्यताखय हे न्हयसः दानय फःगुलिं शिक्षकपुं अध्ययनशील जुयम, शिक्षकपिसं राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय विषयसं मदिकक छलफल यायमःगु, अन्तरक्रिया याय मःगु खाँ सुभावा बियो दिल ।

वयकलं देशय जुइगु क्रान्ति व विद्रोहया खतरा छखय लिइकेता थी थी लोभत क्यडः ल्यासे ल्याम्होपिन्ता विदेशय छवयो च्वंगू खाँ कुल दिसे आलोचना व आत्मालोचनाया बानी यायमःगु खाँ कुलः दिसे आलोचना यायता नं दुग्यंकः अध्ययन यायमः, आलोचना याडः कमजोरी क्यंगु मखु भिनयगु मौका ब्यगु भः पिय मः धायोदिल ।

धेबा याता हे फुक्क भःपियो जुगुलिं दुर्गणत द्रहँ वगु खाँ ब्याकसे वयकल पुँजीपतितयसं धेबाया लागिं न्ह्यागु नं कुकर्म यायता लिफः स्वै मखु धायो दिल । नपां योग्यता काथंया ज्या व

ज्या काथंया ज्याला ब्यसा भ्रष्टाचार यक्व हे म्हवँ जुइ धायोदिल । नायो भाजु बिजुक्छे जुं धायोदिल- 'साम्यवादी समाजय दक पुँजीवादया फुक्क दुर्गणत न्हानिगु खः । समाजवाद धायगु साम्यवादय थ्यंकयगु लाँपुया संक्रमणकालीन अवस्था खः । समाजवादी व्यवस्थाय भ्रष्टाचार अलय पुँजीवादया ख्वँ (दुर्गुणा) ल्यडः च्वंगु दै । गथे नकतिनि बुम्हा मचाया म्हाय हि भ्यात दयो च्वनि ।'

न्हूंपुं ब्वनामिपिन्ता विद्यार्थी जीवन निसें हे भिंगु संस्कार, व्यवहार व देशभक्तिया भावना ब्वलांक बिय फःसा देशय भिं जुइगु खाँ व्याक दिल अध्यक्ष बिजुक्छे जुं ।

ज्या इवःया सभाया नायो, कलेज व्यवस्थापन समितिया नायो नपां खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं खवप नगरपालिकां शिक्षा व स्वास्थ्यता, हृदाय तयो ज्या साडः च्वंगु नपां नमूना नगर दयकेगु तातुडः ज्या साडः च्वडागु खाँ नपां थौं या खवप दे दयकेता द्रलंद्र खानय दयकः मदयक यक्वसिया लाहादःगु खाँ काडः दिल ।

खवप सर्कलया ब्वनयकुथित स्थानीय निकायपाखं न्ह्याकःगु नेपः या न्हापांगु मा. बि. खः धायोदिसे वयकलं खवप उच्च मा.वि. या जगय दाडः हःगु खवप सर्कलया न्हयगु ब्वनयकुथिसं देशां देछिया न्हयद्वस्वयो अपः ब्वनामिपुं ब्वडः च्वंगु अलय नेपाल मजदुर किसान पार्टीया लिपा थ्यंकया दूरदर्शी बिचलं सालः हःगुलि थुगु ब्वनय कुथित अःपुक हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकः दिल ।

ब्वनामिपिनि योगु विषय ब्वनय मरुगु, विश्वविद्यालयया कोर्स पुलांगु जूगु योग्यता काथं ज्या मरुगु, अपलं बन्द हडताल जुयो च्वनिगु, परीक्षाया लिचवः इलय हे पिमकाइगु नपां परीक्षाखय अनियमितता जुइगुलिं देया विश्वविद्यालयता देया ब्वनामिपिसं विश्वास म्हवँ याडः हल । गुकीं विदेशय ब्वँवानिपुं ब्वनामिपुं यक्व दयो वगु खः धायगु खाँ ब्याकसे वयकलं ब्वनामिपुं मदयो थुगुसी ५०४ गू कलेजत तियमालिगु ई वगु, लच्छिया थ्यं मथ्यं गुद्वति ब्वनामिपुं विदेशय वाडः च्वंगु ल्या पिब्वयो दिल ।

प्रतिभाशाली ब्वनामिपुं देशय मदयवं कन्हे देशया भविष्य छु जुई ? धायो दिसे वयकलं सदांथय जुयो च्वनि मखु, ल्यासे ल्याम्होपिसं धैर्ययाडः हयूपाया नितिं भीसं मदिकक संघर्ष यायमः

सच्छिव डयगुगु खप पौ, बःखि पौ(पाक्षिक)

धायोदिसे देया लागिं मःगु ई काथंया पाठ्यक्रम दय्कः चिच्या - चिच्याहांगु विश्वविद्यालयत निःस्वाडः यंकयमःगु, उत्पादनमूलक व अनुसन्धानय् केन्द्रीत शिक्षाखय् बः बियो वानय्मःगु, खप नगरपालिकां न्ह्याकिगु खप विश्व विद्यालय अनुसन्धानमूलक शिक्षा बिडगु खाँ ब्याकसे खप नगरपालिकां याडः च्वंगु शिक्षा व स्वास्थ्य लागाया ज्या देशां देछीया स्थानीय तह डाल काय वह जूथें खप विश्वविद्यालयं विडगु हलिमययाय् पिनिगु मन सालि धायो दिल । श्वखार्ये थः विश्वस्त जुयागु उकिं भी निराश जुय मःगु छुं हे खाँ मरु धायो दिल ।

नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः नपां वागमती प्रदेशया दुजः सुरेन्द्रराज गोसाईं जुं खप सर्कलया कलेजता विदेशी प्रतिनिधिपिसं नपां तारिफ याडः वांगु गुगु भीगुया लागिं बः (उर्जा) थें जुगु, गूगु बः ज्वडः भी हज्याडः वानयमः धायोदिल ।

नेपः या राजनीतिता नेमकिपां लाँपु क्यडः यंक च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं वैचारिक स्पष्टता नेमकिपां थें मेपिन्के मरु धायो दिसे नेमकिपाया तातुना स्पष्ट पार्टी ज्वंगु सिद्धान्त काथं नेमकिपां ज्या याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

शासक पार्टी तय्के सामन्तवादी पहः अः तक ल्यं दःगु खाँ ब्याकसे वयकलं थजगु पहःया विरोध न्ह्याकातंसां यायां वानयमः धायो दिल ।

नेमकिपाया मेम्हा केन्द्रीय दुजः नपां वागमती प्रदेशया दुजः सृजना सैजुं खप सर्कलया ब्वनय्कुथित बौद्धिक विकासया मू थाय् व शैक्षिक चिन्तनया चौतारी जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसे सं.रा अमेरिकी प्रभूत्व व हैकमबादं याडः संसारय् युद्ध जुयो च्वंगु खाँ कुलः दिसे रूसया विरुद्ध युक्तेनता ल्हाडः युरोपया व्यापार लाहातय लाकयगु स्वयो च्वम्हा अमेरिका खः धायोदिसे

कसिमला पायँ

वाकूपति चाँगुनारायण (थःनय नारां छो) थाय् परिसर सहयोग समिति व प्रगति सामुदायिक सिकाई केन्द्रया मंकः गवसालय शनिवार खप नगर ब्यागु नेकगु जेष्ठ नागरिक कसिमला पायँ छगू समारोह यासे क्वचाल ।

हलिमय्या अर्थतन्त्र बहुधुवीय जुयो वांगु विकासशील व तेस्रो विश्वया लागिं आशाया मता च्यागु खाँ ब्याकसे विश्वशक्तिता माथां वांकय्ता 'ग्लोबल साउथ' व 'ब्रिक्स' दयमः धायोदिल ।

खप कलेजया प्राचार्य प्रकाश कुमार श्रेष्ठ जुं खप मोडलया कलेजत दे डांक यंकय् फःसा सर्वसाधारण जनतां अःपुक च्वजायक ब्वनय् दै धायो दिसे खप सर्कलया कलेजया विशेषता धाय्गु हे भ्रष्टाचार मजुडगु व पारदर्शिता खः धायोदिसे गुणस्तर च्वजायकेता मंकः कुतः ज्वडः खप कलेज हज्याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

खप मा.वि. या प्राचार्य लक्ष्मी प्रसाद कर्माचार्य लसकुस व खप कलेज अफ ल या प्राचार्य अनिता जधारीं सुभाय दे छःगु खःसा बी.ए व एम. ए. या इन्चार्ज कमिनिका न्याइच्याई नं न्वचुतयो द्युगु खः ।

ज्या इवः सं अमेरिकी स्वतन्त्रता आन्दोलन, फ्रान्सेली राज्यक्रान्ति व अक्टोवर समाजवादी क्रान्ति विषय शिक्षकपुं नेम्हा केशव तमखु व राजु लासिवं प्रस्तुतीकरण पिठवयो द्युगु खः ।

सामाजिक सुरक्षा भत्ता

आ.व. २०८१/८२ या नेकगु किस्ता (कार्तिक, मंसिर, पुस) या खप नगरपालिकाया थी थी वडाय् व्यवस्थित काथं सामाजिक सुरक्षा भत्ता इडःच्वंगु जुल । थुगु ज्याइवः पुस २४ गते निसें न्ह्याकगु खः ।

छात्रवृत्ति इतः

पुस २९ गते

खप इन्जिनियरिङ्ग कलेजया शैक्षिक शत्र २०७६, २०७७ व २०७८ य भर्ना जुयो गरीब व जेहेन्दार छात्रवृत्ति सोमवार इड दिसे कलेज सञ्चालक समितिया दुजः नपां वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र ज्याख्वं छात्रवृत्ति अधिकार स्वयो सुविधाया अवसर ख. उकिं थुकिता भिंगु काथं छ्यलय् मः धायो दिल ।

छात्रवृत्तिया धेवा ब्वनामि वा अभिभावकपिसं पुगु धेवा हे जुगुलिं छात्रवृत्तियाअपलं भिकः छ्यलः छात्रवृत्तिया धेवाया महत्व थुइकः ब्वनामिपुं सचेत व सजग जुयमः गुलि ह्वचां वगु प्वचां वान धः थें याय् मज्यु धायो दिल ।

कलेजया ब्वनामिपुं अनुशासित, लगनशील व अध्ययनशील जुगुली लयता प्वकसे वयकलं समाजता बुद्धीजीवीकरण याय्ता ब्वनामिपुं नं लगय जुयमः धायो दिसे ब्वनामिपुं देश व जनताप्रति वफादार जुयमःगु खाँ ब्याकसे ल्यासे ल्याम्होपुं विदेशय् मवांकयता ब्वनामिपिनिगु नं लाहा दै

धायोदिल ।

देशय् मचात व बुहा बुहीपुं जक ल्यं दःगु थाय जुय तांगु नपां देश ख्युंथाय् कुतिं वानय् तांगु खाँ ब्याकसे वयकलं खप विश्व विद्यालय स्वीकृत ज्युवं म्हवचा धेवां उत्पादनमूलक शिक्षा बियफै धायो दिल ।

खप ई. कलेजया प्राचार्य ई. सुजन माकं छात्रवृत्तिया महत्व काडः दिसे ब्वनामि पिनिगु शैक्षिक उन्नतिया लागिं कलेजं दुग्यंकः ब्वंकः च्वंगु नपां पूर्वाञ्चल विश्व विद्यालयं कलेजया वैगु शैक्षिक शत्र निसें न्ह्याकय्ता बीसीए, बीआइटी व ए आई टी शैक्षिक कार्यक्रम स्वीकृत यागु खाँ ब्याक दिल ।

७७ म्हा ब्वनामिपिनिगु लागिं ३५ लाख २८ हजार १७ तका छात्रवृत्तिया धेवा इडः ब्युगु उगु ज्या इवः सं लेखा प्रमुख काजी बहादुर पञ्चं नं छात्रवृत्ति भिं थाय् छ्यलय्गु व उकिया महत्वया खाँ काडः दिल ।

स्वः भाल

माघ १ गते

३५० दा हाँ निसें माघया सङ्क्रान्ति (ध्योचाकु सङ्क्रान्ति) या दिनसं खपया जयकृति महाविहार, थथुवहिया मुख्यालय् खपया थी थी बिहारं डाम्हा दीपंकर (अजाजु छो) नपालाकः सम्यक महादान पूर्व न्ह्याक वयो च्वंगु जुल । खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं थौं सम्यक महादान पर्वस्वयो दिसे खपया सम्यक महादान नांगु साफू पितब्वज्या याडः द्युगु दिल ।

सुचुकुचु ज्या इवः

माघ १ गते

खप नगरपालिकाया गवसालय खपया खाँहे (हनुमानघाटय्) थौं सुचुकुचु ज्या इवः न्ह्याकल । बःछिया छकः १ गते व १५ गते न्ह्याकः वयो च्वंगु उगु ज्या इवः क्वचाय्कः वातावरण समितिया कजि नपां वडा नं ९ या वडाध्यक्ष रबिन्द्र

ज्याख्व जुं पञ्चायतकाल निसें हे सचुकुचु ज्याइवः हदाय तयो वयो च्वंगु खाँ कुल दिसे खप नगरपालिकां संस्कार व अभियान काथं बःछिया छक याडः वगु थवपालय् धार्मिक स्वपुकुनं महत्वपूर्णगु हनुमानघाटय् सचुकुचु याय् दःगु अज बांलागु खाँ काडः दिल ।

खप नगरपालिका वडा नं ७ या वडाध्यक्ष उकेश कवां जुं नां जःगु थुगु हनुमान घाटय् छसिकाथं वातावरण सुधार जुयो वगु थुगु थासय् वातावरण भिकः सम्पदा ल्यंकः म्वाकः तय्ता स्थानीय निकायत नपां छलफल याय् मःगु अलय् सरकारं खुसी भिकः ल्यंकः यचुक न्ह्याकः तय्ता छुं नं ज्या मयागु, खप नगरपालिकां बजेट हे छखय् लिइकः वर्षा चुइकः ढुँ चिनय् हःगु चा लिकाय्गु ज्या जुयो च्वंगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवःसं वडा नं. ७ या वडाया दुजः हिरा ख्याजुं नं न्वचु तयो द्युगु खः ।

खप नगरपालिकाया हिं न्ह्यकगु नगर सभा न्ह्याडः चवन

माघ २ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख नपां हिं न्ह्यकगु नगरसभाया नायोभाजु सुनिल प्रजापतिया नायो सुई बुधवार नगरसभाया बैठक जुल ।

सभाया विशेष इलय सभासदपुं मञ्जु लाखा, इन्द्र बहादुर प्याथ, हेरा ख्याजु, नारायण प्रसाद त्वानावासु, सूर्यप्रसाद श्रेष्ठ, जितेन्द्र मुनंकःमि, रामसुन्दर बासी व गोबिन्द्र दुवालं नगरया फुक्क समस्या व चुनौतीया खायँ थःथःगु बिचः प्वंकः दिल ।

सभासं वयकपिसं खप नगरपालिकाया गवसालय मंसिर २८ गते निसें पुस २ गते तक जूयो तः जिक क्वचःगु खप महोत्सव तस्कं बांलागु, तरकारीसं विषादी छ्यःगु स्वइगुयन्त्र

ह्यमःगु, कःसि खेती व नेपाली सः दय्किगु तालिम हकनं न्ह्याकय् मःगु महोत्सवं जनताया मन क्वसःगु, कृषि उपज मियगु थाय् दयके मःगु, नगरय् द्वहँ वैथाय् सडक बत्ती व सिसि क्यामेरा तयमःगु नपां दःथाय् स्यं ल्हवं याय मःगु, वडा नं १० व ६ खय् नं मेलम्चीया नाः ह्यगु ब्यवस्था याय मःगु, खुसी फोहर जुसेलिं खुसी सिथयया बस्ती नावयो चवनय् थाकुगु, फोहर मुनय्गु अज ब्यवस्थित याय मःगु सुकुनाफाँटय् ब्यवस्थित आवास योजना न्ह्याकय् मःगु थजगु धापुत तयो द्यगु खः ।

सभासं अपाङ्गता जूपुं मनूतय्गु म्हासिइका पौ इडः विडगुया अस्थायी समन्वय समिति, वातावरण व पर्यटन समिति, शिक्षा, संस्कृति व स्वास्थ्य समिति, लेखा व आर्थिक समिति, निर्माण समिति, कृषि समिति, खेलकुद समिति महिला बालबालिका व समाजकल्याण समिति, बजार अनुगमन समिति व न्यायिक समितिया प्रतिवदेन स्वापु दःगु समितिया कजि व दुजः पिसं पिठवगु खः ।

नगर सभाया मेगु बैठक माघ ३ गते विहिवार न्हिनय्सिया १:०० ता इलय च्वनि ।

खप नगरपालिकाया हिं न्ह्यकगु नगरसभा क्वचाल

थुगुसी अन्तर नगर धिंधिं बल्ला कासा खय् जिम्नास्टिक जुईगु

माघ ३ गते

खप नगरपालिकाया हिं न्ह्यकगु नगरसभा विहिवार क्वचाल । सभासं नगरप्रमुख सुनिल प्रजापति जुं इमानदारपूर्वक देश व जनताया सेवायाय्गु भावना नेपाल मजदुर किसान पार्टी चुनावता छ्यल वगु खाँ काडः दिसें निर्वाचन घोषणा-पत्र काथं सकलें जनप्रतिनिधि पिसं ज्या सानय्गु थःगु कर्तव्य खः धायोदिल नपां खपया जनतां नेमकिपाता अपलं विश्वास याडः त्याकल । वयकपिनिगु इच्छाकाथं सेवा याडः जनताता खुसी यायमः धायोदिल । खपय् जनप्रतिनिधिपिसंयाडः जक बांलागु मखु थानाया द्रलंद्र खानय् मदयक जनप्रतिनिधिपिनिगु ज्यायाता ग्वाहाली याडः च्वंगु दः । वयकपुं सकलसिता भीसं लुमांकय् मः, हानय् मः धायोदिल ।

वयकलं वि.सं. २०३१ माघ १० गते निःस्वांगू नेपाल मजदुर किसान पार्टी निः स्वानय मःगुया खाँ कुलः दिसे मार्क्सवाद, लेनिनवाद व माओत्सेतुङ्ग विचारधाराता मार्ग निर्देशक सिद्धान्त

काथं कः घाडः नेमकिपा सामन्तवाद पुँजीवाद, व साम्राज्यवादयाविरुद्ध मग्ग्यासी, इगिदिगी मसांसे विरोध याड वयो च्वंगु दः धायोदिल ।

सच्छिव डयगूगु खवप पौ. बःखि पौ(पाक्षिक)

नगर प्रमुख प्रजापतिया नायोसुई च्वंगु नगरपालिकाया हिं न्ह्यकगु नगर सभाया बैठकं उपाध्यक्ष नपां उप प्रमुख रजनी जोशी पिबवगु खवप नगरपालिकाया आ.व. २०८१/८२ या बजेट संसोधन व रकमान्तरया प्रस्ताव व विधायन समितिया कजि हरिराम सुवालं पिबवगु भक्तपुर नगरपालिका आदर निकेतन सेवा सम्बन्धी ऐन २०७७ य् नेकगु संशोधन छप्व म्हुतुं पारित यात । बैठकं थुगुसीया अन्तरनगर धिंधिंबल्ला कासाख्य जिम्नास्टिक ग्वसः ग्वयगु खाँ नं छप्वा म्हुतुं पारित यात । थौं या बैठकय् आर्थिक समितिया कजि हरि प्रसाद बासुकलां खवप नगरपालिकां आ.व. २०८०/८१ या संस्थागत स्व मूल्याङ्कनय् कःगु लिचवः न्यंकः दिल ।

नगरसभा नगरप्रमुख प्रजापति जुं खवप नगरपालिका व चिनियाँ राज द्तावासया मंकः ग्वसालय खवपया लायकुली वैगु माघ ५ गते शनिवार जुइगु 'नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५' व चिनियाँ न्हँ दँ -२०२५' सं जुइगु ज्या इवःया खाँ बचा हाकलं काडः दिसे नगरसभा तःलाक क्वचःगुलिं सभाया नायो प्रमुख प्रजापति जुं उलेज्याया मू पाहाँ, राजनैतिक व सामाजिक न्हलुवापुं, बुद्धिजीवी मजदुर, उद्योगीपुं नपां नगर सभा ज्वःछि ग्वाहाली याडः द्यूपुं जनप्रतिनिधिपुं व कर्मचारीपुं नपां सकलसिता सुभाय देछायो दिल ।

२०८१ पुस २६ गते न्ह्याकगु माघ ३ गते क्वचःगु नगरसभा स्वन्हू च्वंगु खः ।

भवखाचां मस्यंकिगु काथं छँत दानय् मः

माघ ८ गते

खवप नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु खवप इन्जिनियरिड कलेज व खवप कलेज अफ इन्जिनियरिडय मंकः ग्वसालय भूकम्प दिवसया लसताय भूकम्प इन्जिनियरिडया प्यकगू राष्ट्रिय सम्मेलन शुक्रवार छगू ज्या इवः सं उलेज्या याडः दिसे मू पाहाँ नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां सांसद प्रेम सुवाल जुं बसाइ ल्हूययो वःगुली हिमाली लागाया २६ गू जिल्लाय अपलं बस्ती सालुयो वांगु, शान्ति व समृद्धिया लागिं गरिबी मदय्केता आर्थिक सामाजिकीकरण व उथिग्यंक विकास याय्मः धायोदिल । नपां ७५३ गू पालिका हे थःथःगु थासय् आवास योजना विकासयासा माथां वांक विकास जुई धायोदिल ।

दे माथांवांक विकासयाय्ता भौतिक संरचना द्यकिबलय भवखाचां उलि स्यंकय् मफैगु प्रविधि यायमःगु खाँ ब्याकसे

वयकलं वांगुदायँ जूगु खुसी बःलं व पाँन्ह्याड जूगु लाँ, ताँ, भवनया क्षति जूगु भिंकः बल्लाकः मदय्कगुलिं खः धायोदिल । नपां सरकारया अमानतं हिंच्यास्हा मुंकः उपभोक्ता समितिपाखं दयकगु संरचना बलाइगु खः । सरकारय् वापिसं ठेकेदार व सह ठेकेदारपाखं न्ह्यागुं ज्या याकी । बजेटया ३० प्रतिशतं दयकगु संरचना गथे बलाई ? सरकार वा जनताया उपभोक्ता समितिस्वयो ठेकेदार बल्लाइगु निर्माण ता तुइमखु जक नं वयकलं धायोदिल ।

भूगर्भ शास्त्रीतय्सं स्वनिगः या चा ल्हाय्हःगु चा थें बमलागू, छ्वासुगु, दुग्यंगु मखुगुलिं तःतः हांगु संरचनात थानाया चां फय फै मखु धायोदिसे वयकलं कन्हे थानाया संरचना स्वतुडः वानि बलय् दोष सुयाता बियगु ? प्रधानमन्त्री व मन्त्रीतय्सं थजगु खाँ मथुय फः । प्राविधिक व प्राध्यापकपिसं थप अध्ययन

सच्छिव डयगुगु खवप पौ, बःखि पौ(पाक्षिक)

अनुसन्धान याडः छु खः ? धायगु चवयो बिया दक जनप्रतिनिधिया नातां जिम्मेवार जुयो सरकारया ध्यानाकर्षण याय्ता संसद व समिति तयगु खाँ काडः दिल ।

वयकलं भिंकः बल्लाक दय्केता फि, गिट्टी (ल्वहँचा), सिमेन्ट, दण्डी, ल्वहँ नं भिंगु बल्लागु जुयमः । सरकारं जनताता गुणस्तरीय निर्माणया ज्वलंत अःपूक, दांकः बियमः । अलय इन्जिनियरिड कलेज दानयगु हलंज्वलंत बांला, बाँमला, भिं, मभिं स्वयो जनताता ग्वाहाली याः सा बांलाई धायोदिसे सिक्टा सिंचाई योजनाय् अरबौं तकाया संरचना चुइकसेलिं चामभिं गु थाय् धायो दोष तयो ठेकेदारता पाखुयो तला । सरकार तः तः हांपुं ठेकेदार तयगु लाहापा द्रुलायँ लाडः चवना दक भोगय याडः व पिसं धःगु खाँ वयकलं ब्याक दिल ।

भवनशास्त्रीपिसं थव कड्क्रिटया जड्गल जिवयता मनिं, फय् लिभः मवैगु कड्क्रिटया क्वथा नीदा लिपा क्यान्सर ल्वयया छँ जुइगु स्यूपिसं कांगु खाँ ब्याकसे थजगु खाँ नं इन्जिनियरपिसं सयकसा बांलाई धायो दिल ।

भ्वखाचां अपलं स्यंकय् मफय्केता जग बल्लाकय माल गथेकि विश्वविद्यालयया शिक्षा बांलाकय्ता ब्वनयकुथिया शिक्षा बांलाय् मः धायो दिसे वयकलं चीनय् विश्व विद्यालय व कलेजया प्राध्यापकपुं ब्वनयकुथि हे वाडः ब्वनामिपिनिगु शैक्षिक स्तर थमनं हे स्वइगु व्यवस्था दःगु खाँ काडः दिसे थजगु संवेदनशील विषयसं भनी फुक्क सचेत जुयमः धायोदिल ।

ज्या इवःया सभाया नायो नपां खवप नगरपालिकाया

प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नगरपालिकापाखं चाय्कः तःगु कलेजं अध्ययन अनुसन्धानता हछ्याड, वैज्ञानिक शिक्षाखय् बः याडवगु खाँ ब्याकसे थुगु कलेजतयसं राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनत ग्वःस ग्वयो भ्वखाचां स्यंकिगु म्हवचा याय्ता ग्वाहाली याडः चवंगु खाँ काडः दिल ।

खवप नगरपालिकां खवप विश्वविद्यालय चाय्केता मःक्व पूर्वाधारत दय्के घुडानं सरकारं विश्वविद्यालय चाय्केता स्वीकृति लिफिलिफी याडः चवंगु खाँया कुखिड दिसे दांकः भिंकः बांलाक शिक्षा ब्यू ब्यू वयो चवंगु खवप नगरपालिकापाखं विश्वविद्यालय चाय्केता न्हःपां प्रस्ताव यागु खवप नगरपालिका हे खः धायोदिल ।

उपप्रमुख रजनी जोशी कलेजं ग्वसग्वयो राष्ट्रिय अन्तरराष्ट्रिय सम्मेलन याडः समाजया जक मखुसँ देशां दे छिया अलय देशयाय् हे गरिमा चवजाइगु ज्या याडा । वगु खाँ नपां तः भ्वखाचा लिपा थुगु कलेजपाखं खवपया पुनः निर्माणया ज्याखय् अपलं बांलागु ज्या याडः वगु नपां भ्वखा ब्वयधुंकः न्हँ न्हँ ज्या सय्केगु मौका नं दैगु खाँ ब्याक दिल ।

विश्वविद्यालय अनुदान आयोगया कार्यक्रम अफिसर दिनेश प्रजापतिजुं आयोगं शैक्षिक लागा बांलाक हज्याकः यंकयता जुयो चवंगुज्या कुलः दिसे तः भ्वखाचा ब्वयफःगु दे मध्ये नेपः दे नं उलि हे ग्यापुगु थाय् जूगुलिं विपदया बांलाक ज्यंकय्ता सम्मेलन धिसिलागु ज्या भः जुइगु विश्वास प्वंकः दिल ।

खवपय सहकारी अनुगमन

माघ ८ गते

खवप नगरपालिका सहकारी अनुगमन समितिं विहिवार खवपया घलाँटेया बचत व ऋण सहकारी संस्थायाय् वाडः स्वः वान ।

खवप नगरपालिका सहकारी अनुगमन समितिया दुजः कृष्ण गोपाल चौगुठीया न्हयलुवाय समितिया दुजः पुं हरीरन्त गाखाली, श्याम सुन्दर मातां नपांया पुचलं यागु अनुगमनय् छुगु नेगु सहकारी संस्थां छुं ऋण कःगु व वचत कर्ता पिन्ता बचत लिता ब्यूगु नपां सुधार याय् मःथाय् सुधारयाय्ता सललाह नं ब्यूगु दः ।

सहकारी संस्थापाखं ऋण कःपुं ऋणी पिनिगु नां, धेबा नपांया वचत लिता व्यूपिनिगु नां, धेबा व स्वापू तयगु नं नपां विवरण नगरपालिकाय् बुभय् याय्ता समितिं धःगु सहकारी संस्थायया न्हूपुं पदाधिकारीपुं ल्ययता पुलांगु सञ्चालक समिति नपांया साधारण सभा पाखं जक न्हँगु सञ्चालक समिति निःस्वानय् फैगु खाँ अनुगमन समितिं धःगु जुल ।

नेपाल भ्रमण वर्ष क्वः छियगु नपां चिनियाँ न्हँ दँ २०२५ न्ह्याकगु

माघ ५ गते

खप नगरपालिका, नेपाल सरकार संस्कृति तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, चिनियाँ राजदूतावास व पर्यटन बोर्डया मंकः गवसालय 'नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५', क्वः छियगु नपां चिनियाँ न्हँ दँ २०२५ न्ह्याकयगु ज्या इवः शनिवार खपया लायकुली छगु तःजिगु समारोहया दशवी न्ह्याकल ।

ज्या इवःसं मू पाहाँ नेपाल सरकार ऊर्जा, जल तथा सिंचाई मन्त्री दिपक खड्का, नेपः या लागिं चिनियाँ राजदूत छन सड, खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति, उप प्रमुख रजनी जोशी व नेपाल टुरिज्म बोर्डया सीईओ दिपकराज जोशी मंकः लं चिनियाँ न्हँदँया लोगो अनावरणयासे महोत्सव हज्याकगु जुल । नपां नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ मा औपचारिक ब्यानर नं देछःगु जुल ।

ज्या इवःसं मन्त्री खड्का 'नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ क्वछियगु नपां चिनियाँ न्हँदँ २०२५ हछ्यायगु ज्या इवः या तहांगु महत्व दैःगु खाँ ब्याकसे नेपः व चीनया दशवीया दौत्य सम्बन्ध पलिस्था जगु नं ७० दाँ क्यंगु लसताय स्वनिगःया थीथी थासय थी थी सांस्कृतिक ज्या इवः क्वः छ्यगु खाँ नं काडः दिल ।

वयकलं नेगू दे दशवी आर्थिक, सामाजिक व राजनीतिक स्वापू क्वातुक यंकयता नेपः या सरकारपाखं फक्वलं अपः कुतः यायगु खाँ ब्याकसे अन्तर्राष्ट्रिय पर्यटक पिनिगु लागिं नेपः छक मवसे मगागु गन्तव्यस्थल खः धायोदिल ।

मन्त्री खड्कां कोभिड भवल्वय लिपा नेपालय अपलं पर्यटकपुं द्रहँ वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे नेपाल चीनया दशवी पर्यटन उर्जा व कृषि लागाय मः काथं मंकः ज्या याय फँगु खाँ काडः

दिल । नपां वयकलं नेपःया सामाजिक, आर्थिक विकासय पर्यटनय तःहांगु महत्व दःगु खाँ कुलः दिसे नेपः या सरकारं थुगु लागता हदाय तयो ज्या याडः च्वंगु दः धायो दिल ।

पर्यटन विकासयायता उकिता काथंछिंगु कानुन व नीतित दयकं दयकं वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं प्रदेश व स्थानीयतहंनं पर्यटन लागता नेपः या आर्थिक समृद्धीया मूलखा काथं मंकः लिधंसाकाथं हछ्याडः वगु खाँ काडः दिल ।

मन्त्री खड्कां पर्यटन विकासया लागिं मःकाथंया पूर्वाधारत दयक व दगुलिता अज नं बांलाकः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे गौतमबुद्ध अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल व पोखरा अन्तरराष्ट्रिय विमानस्थल नं ज्या काय

धुंकगु नपां त्रिभुवन विमानस्थल व मेमेगु आन्तरिक विमानस्थलत नं बांलाक ह्य धुंगु खाँ नं ब्याक दिल ।

वहे इवःलय नेपः या लागिं चिनियाँ राजदूत छन सड जुं चिनियाँ न्हँ दँ २०२५ या भिन्तुना नपां लसहाडः दिल ।

न्हँगु युग ब्वलांगु नपां नपां नेपः व चीनया दशवीया थःवं थः या ग्वाहाली अपलं बांलाक जुयो वगु खाँ ब्याकसे वयकलं नेप व चीनया दशवी ल्यासे ल्याम्होपुं, शिक्षा, संस्कृति, पर्यटन थजगु लागता बांलाकः, भिंकः हछ्याडः यंकयगु मंकः कुतः व काल बिल अप्वयक यंकयगु, मानवीय स्वापु अजक्वतुक यंकयगु नपां पुस्तौ पुस्तानिसं न्ह्याडः वयो च्वंगु मित्रता मदिकक यंकयगु खाँ सहमती जगु वहे सहमती छ्यलयगु इवलय थुगु धिसिलागु ज्या इवः हछ्याडागु खाँ ब्याकः दिल ।

सन २०२५ या नेपाल पर्यटन वर्ष हज्याकयगु ज्याइवः त न्ह्याकयता नेपालता चीनय दुनुगलं निसं लसकुस दः धायोदिसे राजदूत सड जुं चिनियाँ पर्यटक पिन्ता नेपालय चाहयवानयता धवायगु खाँ नं काडः दिल । थुकीं नेपःया पर्यटन हज्याकेता व नेगू देया दशवी सांस्कृतिक ज्या इवः कालबिल नपां मंकः ज्या यायता अज बः दइगु खाँ ब्याकसे विश्वास प्वंकः दिल ।

नेपः व चीनया दशवी न्हपा जगु सहमती छ्यलः यंकयगु, नेगू दे दशवी या पर्यटन मंकः ज्यायाता अज च्वजायकेता अलय नेगू दे दशवीया मानवीय स्वापु अज क्वातुकयगु नेपाल पर्यटन वर्ष २०२५ उलेज्या यागुया मू तातुना खः राजदूत छड सडं धायो दिल ।

नेपाल हलिमय नां जःगु पर्यटकीय गन्तव्यस्थल छक

मवसें मगागु थाय् काथंया खः धायोदिसे वयकलं थानाया तःत जःगु च्वाप्व गुँ, पर्वत श्रृङ्खला, चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जया प्राकृतिक सौन्दर्यता व लुम्बिनी, येँ (स्वनिगः) जनकपुर थजगु प्राकृतिक नपां सांस्कृतिक व ऐतिहासिक सम्पदां दायें दायें पतिकां थी थी देया पर्यटकपिन्ता नेपालय् चाहिलय्ता मन सालचवंगु खाँ ब्याकसे दिल ।

खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं सन १९५५ सं नेपाल चीन दौत्य सम्बन्ध पलिस्था यागु खाँ कुलः दिसे चीनं नेपः या पर्यटन प्रवर्द्धन व चीनियाँ पर्यटकपिन्ता नेपालय चाहिलयता घ्वासा विद्गु तातुडः क्वःछिगु नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ तःलाक यंकय्गु सकलसिया जिम्मेवारी खः धायोदिल ।

नेपाल पर्यटकीय स्वपुकुनं स्वयवलय अपलं संभावना दःगु देश खः धायो दिसे वयकलं हलिमयया दकलय् तःजःगु च्वाप्वःगुँ(सगरमाथा) दःगु दे खः धायोदिसे वयकलं हलिमय दकलय् तःजःगु सगरमाथा व मेमेगु हिमाल पर्वतत, प्राकृतिक सुन्दरता, बुद्ध बुगु थाय् लुम्बिनी व विश्व सम्पदाया धलखय् नां जःगु अपलं थाय् त नेपालय् दःगु अलय् बांलागु प्रचार-प्रसार याय मफूगुलिं नेपालय मति तयाथें पर्यटकपुं मवगु खाँ काडः दिल ।

पर्यटन लागता नेपाल सरकारं हदाय तयो ज्या इवः हछ्याय् फःसा पर्यटन लागां देया धुकु बल्लाकय् फैगु खाँ ब्याकसे

वयकलं २०७२ सालया तः भ्वाखाचां नाकाबन्दी व हलिमय डाड पूडः वगु कोरोना भ्वाख्चया संकटया इलय् नं चीनसरकारं यागु ग्वाहालीं नेपःमि पिसं न्ह्याब्लें मनय् तयो तैगु खाँ ब्याकसे नेपःमिपिसं चिनियाँ सरकार व जनताता भिम्हा व बांलाम्हा पासाकाथं कायो वगु खाँ लुमांकः दिल ।

चिनियाँ पर्यटकपुं खवपय् चाह्यु वैपुं पर्यटकपुं मध्ये नेगूगु ल्याखय् लागु खाँ कुल दिसे वयकलं चिनियाँ सरकारया उच्च पदस्थ पदाधिकारीपिनिगु नेपः भ्रमणय् खवप देता नं हदाय् तयो चाह्यु भ्वाडपुं नपां मित्र देश चीनया सरकारी उच्च पदाधिकारीपिन्ता इलय्-ब्यलय् लसकुस याय् दयो खवपया जनतात लयतःगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवः सं नेपाल पर्यटन बोर्डया कार्यकारी निर्देशक दिपक राज जोशी जुं सरकारं सन २०२५ ता विशेष पर्यटन वर्ष काथं क्वः छ्यगु खाँ ब्याकसे भ्रमण वर्ष तः लाकय्ता सकलसिया साथ व ग्वाहाली मदयक मगा धायो दिल ।

नेपाल भ्रमण वर्ष २०२५ क्व छियगु नपां चिनियाँ न्हँ दँ २०२५ न्ह्याकगु न्हपांगु व नेगूगु चरण (पला) याडः खवप व चिनियाँ जीवन पिज्वडगु सांस्कृतिक म्येँ व प्याखंत पिबवगु खः । नपां लाय्कुलिं तः माहीतक सांस्कृतिक ज्याली ग्वसः ग्वयो नपां महोत्सवय् भःपुं कलाकार (प्याखं म्वः) त नपां किपा कायो ज्याइवः क्वचाय्कगु खः ।

शहरी स्वास्थ्य ज्याइवः या खायँ नपालाय्गु ज्या इवः

माघ ७ गते

शहरी स्वास्थ्य कार्यालय खपया ग्वसालय शहरी स्वास्थ्य ज्याइवः छ्यलिगु स्थानीय तहया प्रतिनिधिपुं नपा लाडः अभिमुखीकरण ज्या इवःसं थौ खप नगरपालिकाया जनप्रतिनिधि व स्वापु दःगु निकायत नपां अन्तरक्रिया ज्याइवः जुल ।

सूर्यविनायक धुलिखेलया लाँ जनताता समस्या मजुइक याय्म

माघ ८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं अरनिको राजमार्गया सूर्यविनायक-धुलिखेल सडक आयोजनाया खपया सांगा सडक खण्डय् दय्कः चवंगुलि लाँ पानय् मज्यूगु खाँ ब्याकसे उगु ज्या चान्ह्यै याःसां बांलाइ धायो दिल ।

प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोपाल प्रसाद अर्यालया मू कजिलय् चवंगु स्थानीय तहया प्रमुखपुं, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पुं, स्वापु दःगु आयोजना व स्वापु दःपुं नपांया बैठकय् वयकलं न्हिनयँ लाँ बन्द याः सा अपलं, जनताता दुःख जुइ धायो दिसे जनताता दुःख जुइगु काथं आयोजना मयासै उकिया पलिया बैकल्पिक लाँ गना दय्के फैं ? स्वयो, लाँ ल्हवनय्गु जिम्मा नं सडक विभागता बियमः धायोदिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं राजमार्गया लिक्कंया टहरात ध्यबा मब्ज्यसे थुय्गु खायँ बांलाक छलफल याय्मः धायो दिल ।

बैठकय् सूर्यविनायक नगरपालिकाया प्रमुख वासुदेव थापां ज्या खासाथे जक न्हयाडः चवंगुलि कृषिडः दिसे थव राष्ट्रिय गौरबया योजना जूगुलिं इलय् हे सिधय्के मः धायो दिसे जनताता दुख मजुइगु काथं (आंशिक रुपं) भाति-भातिजक लाँ तिडः ज्या न्हयाकय् मः धायोदिल ।

धुलिखेल नगरपालिकाया अशोक कुमार व्याञ्जु सडक निर्माणया ज्या जनताता काथं छिंक जक याय् मःगु नपां पलिसा लाँ व लाँ दय्केगु ज्या नं सडक विभाग वा निर्माण व्यवसायीता हे याकय् मः धायो दिल ।

चाँगु नारायण नगरपालिकाया प्रमुख जीवन खत्री आना हे वाडः स्वयो जक धात्थेगु समस्या थुइगु व बहनी हे जक लाँ दयकसा बांलाइ धायो दिल ।

बैठकय् न्हिच्छिया प्यघौ-डाघौ लाँ तिय्गु प्रस्ताव वगू खः । उगु सभाय् खप, सूर्यविनायक, चाँगु, मध्यपुर नपाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पु नं भःगु खः ।

२०७९ पुस २४ गते निर्माण कम्पनीं नेगू थासय् याडः स्वदाया दुनय् उगु लाँ दय्के धुंकय्गु सम्भौता याडः ७.५ कि.मि. दःगु लाँ या मूकक बजेट ३ अर्ब ८८ करोडया ठेक्का सम्भौता यागु खः । नपां जगातिया ताँ ५७ करोडं ठेक्का सम्भौता यागु खाँ नं आना काडः दिल ।

नपा लः भाल

माघ ८ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति व धुलिखेल नगरपालिकाया प्रमुख अशोक कुमार व्याञ्जु श्रेष्ठ खप नगरपालिकाय् नपालाड नेगू पालिकाया खाँ काडः बिचः काल बिल याडः दिल ।

स्थानीय तहसं ज्या सानिपुं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतपुं खपय

माघ ९ गते

नेपाल प्रशासनिक प्रशिक्षण प्रतिष्ठानया सहजीकरणय स्थानीय सरकारय ज्या सानिपुं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पिनगु छगू पुचलं खप नगरपालिकाय भ्नायो थानाया संगठनया संरचना, रणनीति, प्रणाली साभामूल्य मान्यतात, नेतृत्वशैली, मानवस्रोत व दःगु सीपया खायँ छगू अन्तरक्रिया यागु जुल ।

उगु पुचःता लसकुस यासे खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं संविधान व कानुनं ब्यूगु अधिकारया दुनयँ च्वडः खप नगरपालिकां नीतित दय्कः अपलं जनताया भिंजुइगु काथं उकिता छयलः वयागु खाँ ब्याकसे शिक्षा व स्वास्थ्यया लागाय् म्हवचा धेबां बांलागु, भिंगु सेवा ब्य ब्यूं वयागु थुगु लागु बांलाकय् फःसा जनताया बच्छी समस्या ज्यनिगु खाँ काडः दिल ।

प्रमुख प्रजापति जुं उत्पादनया मू मू साधनत सामाजिकीकरण, शिक्षा व स्वास्थ्य थजगु जनताता मदयक मगागु विषय धेबा म्वायकः, योग्यताकाथंया ज्या व ज्या स्वयो ज्याला व्यक्तित्व विकासय् उथिंग्यंक मौका, समाजवादया विशेषता

खः धायोदिसे संविधानं कयं काथं समाजवाद उन्मुख ज्या सानयगु फुक्क पालिकाया जिम्मेवारी व कर्तव्य खः धायोदिसे स्थानीय तहता बल्लाक, अधिकारं जायकः बिय गुलि सरकारं बः यायमःगु अलय जिल्ला समन्वय समिति मदयकः छवसा देता हे भिं जुइगु खाँ नपां खप नगरपालिकां थी थी ब्वनयकुथि चाय्कः शैक्षिक ऋण व छात्रवृति ब्यू ब्यूं वयो च्वंगु व स्वास्थ्यया लागाय् दांकः भिंकः १००गू शैय्याया खप अस्पताल चाय्कः जनताया सेवा याडः वयागु खाँ काडः दिल ।

अन्तरक्रियासं भःपुं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत प्रतिनिधिपिसं खप अस्पतालया आर्थिक व्यवस्थापन, खप नगरपालिकाया प्रशासनिक निर्णय, बजेट छखय् लिइकिगु व खर्च, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली खरिद प्रक्रिया थजगु खायँ न्यंगु नपां वयकपिसं खप नगरपालिकां याडः वगु ज्यात थः पिसं न्यडागु व थमनं थाना हे वयो स्वय दः गुलिं खप नगरपालिकाता आभार प्वंकः दिल ।

ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया उपप्रमुख रजनी जोशी, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई, प्रशासकीय अधिकृत दामोदर सुवाल, सम्पदा प्रमुख राम गोबिन्द श्रेष्ठपुं भःगु खः सा अध्ययन भ्रमणय् ज्वालामुखी गाउँ पालिका धाडिड, गोलमजारे गाउँ पालिका सिन्धुली, फिक्कल गाउँपालिका सिन्धुली, महाकाल गाउँ पालिका यल, सूर्यगढी गाउँपालिका नुवाकोट, पञ्चकन्या गाउँपालिका नुवाकोट, लो-धेकर दामोदर कुण्ड गाउँपालिका मुस्ताङ, नपां गाउँ पालिका मनाङया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत पुं भःगु खः ।

खप नगरपालिकां थुगुसी नगरब्यागु जिम्नाष्टिकया धिं धिं बला याइगु

माघ ९ गते

खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति व प्रतिनिधि सभाया सांसद नपां नेपाल जिम्नाष्टिक संघया नायो ध्रुव बहादुर प्रधान नपालाडः खप नगरपालिकां चैत्रया दकलय लिपाया वालय् न्ह्याकिगु 'अन्तर नगर जिम्नाष्टिक या धिं धिं बल्लाया मः काथंया ज्या व मःगु ग्वाहालीया खायँ छलफल यायगु इवलय् प्रमुख प्रजापति जुं नायो भाजु प्रधानता लसकुस यासे हिं न्हयकगु नगर सभां थुगुसी अन्तरनगर जिम्नाष्टिकया धिं धिं बल्ला यायगु खाँ क्वः छ्यूगु खः धायो दिल ।

खप नगरपालिकां कासाता नं हदाय तयो दायँ दायँ पतिकं नगर यागु व ब्वनय कुथि ब्यागु कासाया धिं धिं बल्ला

याडः वगु, वडा वडाय् छिकोडः ब्यायाम स्यडः वगु नपां थी थी कासात स्यनयगु ज्या नं याडः वगु खाँ काडः दिल ।

नेपाल जिम्नाष्टिक संघया नायो प्रधानजुं अन्तर नगर जिम्नाष्टिकया धिं धिं बल्लाया ग्वसः ग्वगुलीं जिम्नाष्टिक संघ पाखं सुभाय देछासे उगु धिं धिं बल्लाया लागिं मःपुं प्राविधिकत व मः काथं फुक्क ग्वाहाली यायगु बचं बियो दिल । नपां देया मेमेगु पालिकाता नं ब्वतिकाय्केता मःगु ग्वाहाली याय् नं धायो दिल ।

नपालायगु इवलय् नेपाल जिम्नाष्टिक संघया प्रतिनिधि नपां खप नगरपालिका खेलकुद समितिया प्रतिनिधिपुं नं भःगु जुल ।

नेमकिपाया ५१ क्वगु पलिस्थादिं सं प्रशिक्षण

माघ ९ गते

नेपाल नगरपालिका कर्मचारी एशोसियसन भक्तपुर नगरपालिका समिति व नेपाल कर्मचारी समाज मू गुथिया ग्वसालय नेपाल मजदुर किसान पार्टीया ५१ क्वगु पलिस्था दिंसं प्रशिक्षण व प्रवचन ज्या इवः नेमकिपाया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवालया मू पाहाँलय जुल । वयकलं नेमकिपा निः स्वांगूया मू तातूना हे राजनीतिता निःस्वार्थ जुयो जनताता भिं यायगु जनताता राजनीतिक रुपं ग्वाकः छप्पा छधियाडः उत्पादनया मू मू साधन स्रोत व सेवा सामाजिकीकरण यायगु समाजवाद जुयो साम्यवादय् वानयगु पार्टीया कन्हेया आजु खः धायो दिसे देया सार्वभौमिकता, भू अखण्डता व स्वाधिनताया लागिं ल्वाडः वगु नेमकिपां ज्या साडः नैपुं ज्यापु ज्यामि वर्गता ग्वाकः छप्पा छधि याडः वगु खाँ काडः दिल ।

ल्यासे ल्याम्होपिन्ता विदेशय् छ्वयो तःमि जुयगु स्वडम्हा सरकारं जनताता भिं मयागु खाँ कुलः दिसे वयकलं नेमकिपां देया सार्वभौमिकता रक्षा व सीमा सुरक्षाया खाँय सदनय् सः थ्वकः वयागु खाँ ब्याकसे राजनीतिक संकट व अस्थिरताया इलय नेमकिपां धायो वगु खाँयाता डालः हज्यागु जूसा दे आर्थिक व सामाजिककाथं यक्व च्वजाडगु खाँ ब्याकः दिल । नपां सं. रा. अमेरिकां (हतिवार) ल्वाभः दय्कः मियो आम्दानी याडगु अलय सार्वभौम राष्ट्रतय्ता क्वत्यलः थःमनं म्हुछिड तैगु अमेरिकी साम्राज्यवादया नीति खः धायोदिसे वं क्यूबा व प्रजग कोरियाता अः तकनं नाकावन्दी याड दुःख बियो वगु खाँ काडः दिल ।

नेमकिपाया केन्द्रीय दुजः नपां खप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं नेमकिपां माघ १० गतेता दायँ दायँ पतिकं पलिस्थादिं काथं डायकः वयो च्वंगु खाँ लिसें देशय् ह्यूपा ह्यगु तातुडः पार्टी निः स्वांगु खाँ ब्याक दिल ।

वयकलं जनप्रतिनिधि व कर्मचारी पिनिगु मेहनतं खप

नगरपालिका च्वजःगु नगर काथं हच्याय् फःगु नपां नेमकिपां न्यायप्रेमी जनताता छपा छधियाडः वयो च्वंगु अलय कर्मचारीपुं न सचेत वर्ग जूगुलिं थुइकः च्वनय् मःगु व राजनीति देश व जनताया पक्ष याय्मः धायोदिल ।

उप प्रमुख रजनी जोशीं खप नगरपालिकां पार्टी क्यंगु लाँपु ज्वडः देश व जनताया सेवा यायां खप देता हलिमय्या च्वजःगु छक मवसें मगागु थाय् काथं दयकेगु तातुडः हज्याडः च्वंगु दः धायोदिल ।

नेपाल कर्मचारी समाज भक्तपुरया नायो भाजु गौतम प्रसाद लासिव जुं पार्टी निःस्वानयगुया खाँत कुलः दिसे नेमकिपां संसदता राजनैतिक, बैचारिक वर्ग संघर्षया थाय् काथं छ्यलः वयो च्वंगु दः धायो दिल ।

ज्या इवः सं खप नगरपालिकाया प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वसन्त भट्टराई जुं कर्मचारी पिनिगु ज्या व समाजया नेम्हा दुजःपुं विद्यालक्ष्मी प्रजापति व रामकृष्ण प्रजापतिं नं न्वचु तयो द्यगु खः ।

छिकोड कासाया

उलेज्या

माघ ९ गते

खप नगरपालिकापाखं न्ह्याकगु छिकोड कासाया प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम माघ ९ गते खप नगर प्रमुख सुनिल प्रजापति जुपाखं उलेज्या याड दिल ।

बेखालया स्वास्थ्य सेवाकेन्द्र चाय्कल

माघ १० गते

नेपाल मजदुर किसान पार्टीया छ्याञ्जे नपां संघीय सांसद प्रेम सुवाल जु पाखं खवप नगरपालिका वडा नं १० बेखालया स्वास्थ्य सेवा केन्द्र विहिवार छगू ज्या इवः सं उलेज्या यासे उगु स्वास्थ्य केन्द्र पाखं उखुनुं निसैं हे स्वास्थ्य सेवा न्ह्याकगु जुल ।

ज्या इवःसं न्वचु तयो दिसे नगरपालिकापाखं चाय्कगु उगु स्वास्थ्य सेवा केन्द्र जनताया मंकःगु संस्था खः धायो दिसे थुकिता बांलाकः भिंकः तय्ता जनताया ग्वाहाली मदयक मगागु खाँ ब्याकसे निःस्वार्थ जनताया सेवा याय्गु तातुडः नेपाल मजदुर किसान पार्टी निःस्वांगु खः अलय सरकारं जनतात दुश्याकः अमानतं ज्या सांकिगु हे सामाजिकीकरणया नीति ज्वंगु ज्वी धायो दिल ।

राष्ट्रिय गौरवया सिक्टा सिंचाई आयोजनाय जुगू भ्रष्टाचारं याडः आयोजनाया ज्या लिफिलिफी जुयो च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं भारतकय बःकाय् मःगु अर्थतन्त्रं नेपः दे गुब्लें थाहाँ वय मफैगु खाँ ब्याकः दिल ।:

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पं अमेरिकाता 'स्वर्णिम युगय् द्रह्वंगु' खाँ क्वः छिडः माकफूई क्यडः च्वंगु खाँ काडः दिसे वयकलं विश्व स्वास्थ्य संगठन व पेरिस सम्भौता प्याहाँवय् धःगुलिं ट्रम्पया हलिमय ब्याकः कुंखिडः च्वंगु दः धायोदिल । वयकलं हलिमयया फुक्क दे छकलं हे थाकाय्गु नीतिसं अमेरिकां थःगु सः श्वकय् मः धायोदिल ।

वयकलं नेपालं पिकःगु बिजुली थःथाय् हे छ्यलय्गु नीति हयमः गुलि भ्नीगु बिजुली दांकः भारतता मियो भ्नीसं

थिकय्याडः भारतकय् न्याय्गु नीतिं भ्नीगु दे गुब्लें थाहाँ वय मफैगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवः या सभाया नायो नपां खवप नगरपालिकाया प्रमुख सुनिल प्रजापति जुं पद व धेबाया लोभ मयासैं ज्यासाडः नैपुं ज्यापु ज्यामिपिन्ता शासक वर्गकाथं थाकायो यंकय्गु तातुडः नेपाल मजदुर किसान पार्टी निः स्वांगु खाँ काडः दिसे खवप नगरपालिकां ता ई निसैं पिडः च्वंगु खवप विश्वविद्यालयया विधेयक पारित याकय्ता मदक्क बःयाडः वयो च्वंगु खाँ काडः दिसे अः खुगू वदाय् स्वास्थ्य सेवा केन्द्र चाय्के धुंगु खाँ ब्याक्क दिल ।

स्वास्थ्यया लागाय् खवप दे ब्वस्यलाक हज्याडः च्वंगु खाँ ब्याकसे वयकलं सरकारं सामुदायिक व सरकारी अस्पतालं जक स्वास्थ्य बीमा न्ह्याकय् मःगु बिचः प्वंकः दिल ।

खवप नगरपालिका वडा नं १० या वडाध्यक्ष लक्ष्मी प्रसाद ह्योमिखां खवप नगरपालिकां चुनावी घोषणापत्र काथं ज्या साडः नैपुं ज्यापु ज्यामिता भिंजुइगु काथं ज्या साडः वयो च्वंगु खाँ ब्याकसे खवप नगरपालिकां जनताता मदयक मगागु आधारभूत समस्यात ज्यंकय्ता कुतः याड च्वंगु खाँ काडः दिल ।

स्वास्थ्यकेन्द्र व्यवस्थापनय् वडाबासीपिनिगु मंकः कर्तव्य दुनय् लाइगु खाँ काडः दिसे वयकलं खवप नगरपालिकापाखं लाहातय् ज्या दैगु काथंया तालिमअपलं नगरबासीपिसं फाइदा कःगु खाँ काडः दिल ।

खवप अस्पतालया नि. मेडिकल डाइरेक्टर डा. मजेश प्रताप मल्ल जुं बेखाल स्वास्थ्य केन्द्र अःयाता न्हिनय्सिया ३:०० ता इलय निसैं ६:०० ताइलयतक न्ह्याकिगु खाँनपां लिपा थप विशेषज्ञत तयो यंकय्गु खाँ नं ब्याक दिल ।

स्वास्थ्य बीमा बोर्ड खवप अस्पतालता २५ करोड तका स्वयो अपः धेबा बियमालय् धुंकगु खाँ ब्याकसे वयकलं स्वास्थ्य बीमाया धेबा मवसेलिं अस्पताल चाय्केता व व्यवस्थापनयाय्ता नं समस्या वगु खाँ काडः दिल ।

ज्या इवः सं स्थानीय लक्ष्मी प्रसाल चवाल व वडाया दुजः जितेन्द्र मुनंकर्मी जुं नं न्वचु तयो द्यूगु खः ।

ज्या इवः उलेज्या जुय धुंकः मू पाहाँ सुवाल जु व नगर प्रमुख प्रजापतिजुपिसं बेखाल स्वास्थ्य केन्द्रय भ्नायो स्वयो द्यूगु खः ।

स्थानीय सरकार ज्या साडः च्वंपुं प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतपुं
ख्वप नगरपालिकाय्

(२०८१ माघ ९ गते)

धुलिखेल नगरपालिकाया प्रमुख न्याञ्जु श्रेष्ठ ख्वप नगरपालिकाय्

(२०८१ माघ ८ गते)

बख्यप शर्कलया ढायँ छक नपालायगु ज्या इवः
(२०८१ पुस २७ गते)

नेमकिपाया ५१ कवगु पलिबथा ढिया इवल्य प्रवचन ज्याइवः
(२०८१ माघ ९ गते)